MONTØRFORUM

Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane. Årg. 11. nr 1 2001

Montørforum 10 år s.6

Fortsatt moderasjon? s.16

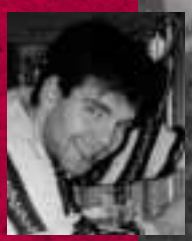

Fagforeningsmann
og lokalpolitikar s.25

Lønnsstatistikken s.33

EL&IT FORBUNDET

EL&IT FORBUNDET

INNHOLD • 1 • 2001

3	Sykel;nnsordningen...
4	Klubblederspalten
5	Stor interesse for akkordkurs
6	Montørforum 10 år
9	Hviskeren på fiskemottaket
10	Demokrati mot kapitalmakt
14	Dikt av Jens Bjørneboe
15	Distriktstariffkonferansen 18-20 okt. 2000
16	Fortsatt moderasjon?
19	Notiser
20	Merkefest 2000
22	Forbundet på besøk på Stord
23	Uttalelse: Nei til privatisering...
24	Uttalelse: Ja til skattlegging av utbytte...
25	Fagforeningsmann og lokalpolitikar
28	Få hadde tillit til forhandlingsleiinga
30	Forsvar velferdsstaten...
32	Om rikinger, makt og demokrati
33	Lønsstatistikken
34	De glemte feriemålene
37	Forbundsskolens introduksjonskurs på Voss
38	Yrkesmesse, vi satser på ungdom
39	Uttalelse: Harmonisering av tariffavtaler...
40	Uttalelse:b Moderasjonspolitikk ...
41	Uttalelse: En sentral database...
42	Uttalelse: EVU reformen...
43	Medisinkassens vedtekter

montørforum

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane

Adr.: Kalfarvei 71 • 5018 Bergen
Tlf.: 55 55 36 60
Telefax: 55 55 36 61

Ansvarlig redaktør: Ove Toska.

Redaksjon:
Erik Grytdal, Åge Blummenfelt, Jan Henrik Larsen, Kristian Pedersen, Egil Gulholm, Tor ivar Fuglø.

Opplag: 2 700 eks.

Ettertrykk anbefales når kilde oppgis.

ISSN 0804-3973
Utforming: Bang Illustrasjon.
Trykk: John Grieg Trykkeri.

Leder

Tid for samling...

Ekstraordinært landsmøte....
Et ekstraordinært Landsmøte er over og EL & IT forbundet har fått ny ledelse. For oss i Elektroarbeidernes Fagforening har vi brukt mye tid og krefter på de underforliggende årsaker til at ledelsen nå ble kastet og erstattet av nye krefter.

Rot, mangel på rutiner med påfølgende milliontap – måtte få konsekvenser. I så måte kan ikke vi i fagbevegelsen stille andre krav til vårt lederskap enn vi stiller til politikere, bedriftsledelse og tillitsvalgte i andre organisasjoner, når ledelsen svikter og setter arbeidsplasser eller organisasjon i store vansker.

Lederskapet i EL & IT Forbundet vil og skal alltid vurderes ut fra de resultater politisk, organisatorisk og økonomisk som legges fram. Slik må det være – og det gjelder enten det er i Forbundet sentralt eller lokalt eks. her i Hordaland, Sogn og Fjordane..

Etter en grundig behandling i våre bestemmende organer her i Hordaland, Sogn og Fjordane, ble det konkludert med at skifte av ledelse var en nødvendighet for å gjenoppbygge tilliten til vårt kontingentsystem i forbundet. Det medførte at det måtte reises mistillit til den sittende ledelse.

Det ble også gjort – med et resultat vi alle kjenner.

Honnør til tidligere leder Anders Kristoffersen som stod rak og opptrådte svært ryddig og verdig da mistilliten var ett faktum.

Men det var et delt Landsmøte under voteringene og det er derfor viktig for den nye ledelsen, med leder Hans Felix i føringen, å jobbe samlende i tiden framover – og det er jeg overbevist at de vil prioritere. Og vi vil også fra vårt ståsted bidra til at EL & IT Forbundet tar nye viktige skritt framover, til beste for våre medlemmer, fagbevegelse og samfunn for øvrig.

Men det er ikke bare i EL & IT Forbundet vi må prioritere samling.

Også i samfunnet rundt oss ser vi at behovet for samling er viktig, og her igjen må fagbevegelsen ta et samlet ansvar.

Ove Toska *Ark.73b*

Angrep på sykelønnen ....
Sykelønnen angripes, forskjellene øker, de svakeste i samfunnet skvises - enten det
gjelder trygdeutbetalinger eller omsorg. Det er ikke slik vi ønsker det skal være i landet vårt – hvorfor skjer da dette. Alt måles i dag i kroner og effektivitet – enten det er det arbeidet vi selv gjør, kameratene vår gjør eller for den saks skyld bonden eller naboen.

Dette får jo den konsekvens at pris fokuseres sterkere enn kvalitet og helhet. Og det må da være ett tankekors for oss alle.

Folk blir syk, dyr blir syke, fisken blir syk, naturen vår er kanskje ikke helt frisk den heller - hvem bryr seg og hvem tar ansvar ?

Det er sammenheng med hvordan en prioriterer og hva resultatet blir. Mindre fokus på stadig større avkastninger og markedstenking – og mere fokus på rettferdig fordeling og likhet kan være ett sted å begynne, og vi må stå sammen i slike krav.

Elektroarbeidernes Fagforening vil slåss mot Sandmann-utvalgets innstillinger til endringer i sykelønnsordningen og ber LO stå tøffere fram.

Elektroarbeidernes Fagforening vil fortsatt stå på for likhetssamfunnet.

For alle andre som også ønsker å bidra – sørg for å vite hvem og hva du egentlig stemmer for ved valget til høsten. Det er også en måte å samle seg på ….

Ove

Av Erik Grytdal

De ansatte må holde seg friske, saaledes at de ikke bliver en byrde for samfunnet... Ja, slik lyder et arbeidsreglement fra 1873. Sandemannutvalget anno år 2000, har i den offentlige moderniseringens navn fremmet forslag til endringer i sykelønnsordninga, som blant annet går ut på å redusere sykelønna di fra 100 til 80 prosent de første 16 dagene.

Sykelønnsordninga - ei ordning å slåss for

Christian Krogh, *Sovende Mor*, 1883

Den nåværende sykelønnsordninga blei innført i 1978. Inntil da gjaldt at timelønte *arbeidsfolk* hadde tre karensdager. Derimot hadde sjefene, høyere funksjonærer og månedslønte med gode avtaler full betaling fra første dag. De blei altså ikke mistenkt for å skulke.

Motivet for forslaget om reduksjon i sykelønnsordninga hevdes å være å få ned sykefraværet, men konklusjonene tyder heller på at det er utgiftene en ønsker redusert. I Norge har arbeidsløsheten i seinere år vært forholdsvis lav. Forskning viser at når arbeidsløsheten er lav slipper flere ressurssvake, flere folk med dårlig helse, og flere med ulike dårlige forutsetninger inn på arbeidsmarkedet. Disse gruppene er overrepresentert i sykefraværsstatistikken. Når arbeidsløsheten siden kommer er det disse gruppene som først ryker ut av arbeidsmarkedet, og sykefraværet vil igjen gå ned.

Noe må altså disse menneskene ha å leve av, og det skal og må være fellesskapets, velferdsstatens ansvar. Det må høre til et av økonomenes mest populære triks å løse problemer ved å flytte utgiftsposter fra et budsjett til et annet. Mer betenkelig er det menneskesyn at det ikke finnes grenser for hvor langt ned en skal presse sykefraværet, også for vanlige arbeidstakere. Det å bli syk er faktisk helt normalt! Gir en etter for stadige krav om å tøye grensene for effektivitet, sier en også ja til et verdisyn som ser på mennesket enten som maskin eller overmenneske. Det er blant annet dette som gjør kapitalismens stadige krav til økende profitt, til et så menneskefientlig system.

Forskning viser også at det er de som er dårligst lønte som er mest syke. Bare den kunnskapen aleine, at det er de med dårligst råd som trenger ordningen mest, burde være nok til at alle mennesker med en anstendig moral sluttet opp om en sykelønnsordning med full betaling fra første dag.

Videre kan det dokumenteres at i alle arbeidstakergrupper unntatt for arbeidere, har underordnede høyere fravær enn overordnede. Utvalget sjøl påpeker at ansatte med løsere tilknytning til arbeidslivet har en større fraværskultur enn andre ansatte. Og det burde jo heller føre til forslag som styrket ansettelsesforholdene.

Blir forslaget vedtatt vil de uten sykefravær, og de høytlønte tjene penger på det, fordi det også foreslåes en reduksjon i trygdeavgiften. Det er altså ikke tilfeldig hvem som rammes av forslaget, og kunnskapen om det er også kjent for dem som støtter forslaget.

Forslaget er nok et angrep på velferdsstaten, der solidariteten skal brytes ned og de gamle klasseskillene fra før 1978 gjenopprettes, mens forsikringsselskapene står bak døren og sikler. Og siden det er valg til høsten kan det være greit å ta med at når det gjelder sykelønnsordningen er Partiet mot folk flest, Frp, blant de verste, ettersom de går inn for to sykedager uten betaling og 80 prosent sykelønn.

Av:John Robert Grønås

Tenk om...

John Robert Grønås er klubbleder i Aker Elektro Industri & Marine, region Vest. Ark S-KP3

Det er en fredelig dag, jeg sitter å nyter en kopp kaffe.
Telefonen ringer.
-Hallo, det er i fra medlemsbladet Montørforum. Du kjenner til oss, ikke sant?
Joda. Har lest litt i bladet, og må si at det er nok et av de bedre.
-Takker for det, sier stemmen i andre enden. Siden du har lest i bladet, vet du om spalten for klubbledere og, tenker jeg.
Tja, var det ikke der Tronden skrev om sikkerheten i Nordsjøen?
-Det stemmer det. Og nå vil vi gjerne at du skriver noen ord.
Det kan jeg sikkert,(hva sa jeg nå?) Hva skal jeg skrive om da?
-Nei, der står du helt fritt. Skriv om det som opptar deg.
Jaha. Det som opptar meg?
-Mange klubbledere velger å skrive om tariffrelaterte ting, bare for å gi deg et tips.
Ja takk, jeg skal gjøre et forsøk.
-Flott, da hører jeg fra deg. Bare ring om det er noe du lurer på.
Det kan du være trygg på at jeg gjør.

Litt om meg selv. Jeg er klubbleder i Aker Elektro Industri & Marine reg. Vest.
Jeg har sittet i dette vervet i et år, og synes fortsatt at det er moro.
Vi er per i dag 116 medlemmer, og har organisert 95% av montørene. Det vil si at vi fortsatt har litt å gå på. Slik som jeg tolker fremtiden for klubben vår, så vil vi være betraktelig flere medlemmer ved neste nyttår. Tenkte at jeg skulle benytte anledningen til å dele noen betraktninger med dere.

Tenk om...
Carl I Hagen vant valget, og ble statsminister. Ville da alle som er uenige med han, og syntes at de hadde en bedre kandidat, eller rett og slett var uenige i politikken hans, ville de da bli ekskluderte, og kastet ut av landet?

Tenk om...
Folk plutselig ikke lenger tålte så inderlig vel. Den urett som blir begått mot andre.
Den var ikke min egen, men er sabla god og aktuell.

Tenk om...
Bedriftslederne gjorde alvor av sine trusler om å flytte utenlands pga. at lønningene i Norge er for lave. Hadde vi egentlig merket noe forskjell? Eksempel: Direktøren som gikk opp til 3 million i års inntekt, bare fordi at Telenor havnet på børs. Kan ikke tenke meg at de i utlandet vil ha noen med så dårlig engelsk.

Tenk om...
Det ble alvor av dette med personlig ansvar for sjefen. At han faktisk ble straffet, eller ble bøtelagt om han gjorde en dårlig jobb, ikke at han fikk x antall kroner (millioner), og et håndtrykk med, når han hadde kjørt et firma på ræv.

Tenk om...
Vi hadde oppnådd skikkelige rotasjonsordninger på land. 12-9 rotasjon er bare et hån mot folk som blir tvunget til å reise på anlegg. Personlig må jeg si at det er bedre å jobbe søndagen i midthelga, enn å sitte på brakka å gi vekk en dag som jeg kunne tilbrakt med familie eller venner. Gi oss 12-16 nå, da er vi i det minste mer hjemme en borte.
Argumentene som blir brukt i mot denne ordningen holder ikke lenger.

Tenk om...
Noen kunne fortalt meg hvor mye avgiftsøkninger og innføring av nye avgifter, påvirker prisstigningen i Norge. Slike ting som renteøkning virker vel og inn på prisindeksen?
Det blir etter mitt hode dyrere å låne i alle fall. Så må en til med nye økninger for å senke presset på økonomien, som disse økningene har skapt. Det er det vanlige, vi må betale. Men jeg skjønner ikke hvorfor.

Tenk om...
Statoils eiere såg i gjennom privatiseringsargumentasjonen engang til.
Hadde vi kunne håpe på at de såg hvor dum denne er. På børs for å få målt hvor god jobb de gjør i ledelsen!!!!!! Hallo!!!! Før het det som man roper i skogen får en svar. Børsen prissatte IT selskap som ikke hadde levert noen ting til milliarder. Bra redskap til å måle innsatsen til Statoil det.

Tenk om...
Sjefen kom en dag med et smil og sa. Kan skjønne du skal få bruke den tiden du trenger til tillitsmannsarbeid. Ohhhh salige tanke.

Tenk om...
Det gikk opp for folk i media at det slett ikke er gammeldags med organisering, snarere tvert i mot. Alternativet er gammeldags. Fri hver lørdag er ikke noe vi har fått fordi at arbeidsgiverne er snille, osv.

Tenk om...
Vi kunne slippe å høre alvorlige menn/kvinner på nyhetene, som sa at det går ikke å bruke penger på syke og eldre. Slike uttalelser får meg til å se rødt. Eneste grunnen til at jeg fortsatt har tv, er at jeg er rolig og avbalansert av natur.
Det er ganske ille at folk dør i helsekø, mens landet flommer over av penger. Dette verken kan eller vil jeg forstå.
Men det var nå bare en tanke.

Vil så avslutte med å ønske dere alle et godt nytt år.

Med vennlig hilsen
John Robert Grønås

AKKORD
Stor interesse for Akkordkurs

Av Jan Henrik Larsen

Fagforeningen sendte ut påmelding til akkordkurs og i løpet av kort tid hadde 52 montører meldt sin interesse. - Dette viser at mange er misfornøyd med den fastlønn bedriftene tilbyr, og vil heller begynne å jobbe akkord for å tjene mer. Intet lønnssystem - fastlønn eller bonuslønn, kan måle seg med akkord i fortjeneste, og det er bakgrunnen for den store interessen sier leder for fagforeningen Ove Toska.

Gruppearbeid er en viktig del av kursopplegget. Deltakere på akkordkurset 30 november - 1desember. Ark 123

elektroarbeidernes Fagforening arrangerte akkordkurs i Bergen den 30.11 og 01.12 på Comfort Hotell Holberg. Her fikk deltakerne en grundig innføring å det å føre akkord, og hva som skal til for å heve fortjenesten.
I plenumsdiskusjonen kom der fram at mange arbeidsgivere boikotter bruk av denne avtalen. En slik boikott er ett tariffbrudd og må meldes inn til foreningen.

En gjennomsnitt fortjeneste på akkordarbeid ligger på mellom 150 til 155 kr timen. Dette er 10 – 15 kr mer enn det de best betalte montørene på service får. Dette alene skulle være mer enn nok til å stimulere flere av våre medlemmer til å bruke akkordavtalen.
Vi har et krevende fag som burde vært betalt høyere enn det som er tilfelle i dag. Når vi ser at mange bedrifter ikke betaler mer enn 135kr timen til faglærte montører, så har vi vanskelig for å forstå

hvorfor ikke det blir mer uro i bedriftene.

Veien ut av et arbeidsforhold som er dårlig betalt kan være flere. Man kan kreve høyere fastlønn (145kr) eller begynne å lære seg å føre akkord. Da vil lønnen bare kunne gå en vei – og det er opp!!

Dette vet de fleste og derfor har vi nå stor interesse for akkordkurs. Du som ikke kom med denne gang, søk igjen - fagforeningen tar sikte på ett nytt kurs i løpet av våren.

Gruppearbeid er en viktig del av kursopplegget. Deltakere på akkordkurset 30 november - 1desember. Ark 123

Av Erik Grytdal

Bladet du nå holder i hånda feirer i år sitt 10-årsjubileum.
Ikke alle trodde vi skulle nå denne milepælen.
Kanskje ikke vi heller.
Men vi har da vist at det også i våre dager går an å
lage fagblad etter arbei derbevegelsens gamle oppskrift, der redaksjonen og retningen er utpekt av medlemmene selv.
Siden starten i 1991 har det vært gitt ut i alt 18 utgaver, inklusiv spesial nummeret fra streiken i 1996.
Montørforum trykkes i dag i et opplag på omlag 2700, og blir distribuert til over 300 mottakere utenfor fagforeningen. Dette er i hovedsak tillitsvalgte innen eget for bund, og ellers i fag bevegelsen. Men også de politiske partiene, media, arbeidsgiverne, ulike institusjoner og organisasjoner får sitt eksemplar. Slik håper vi at kunnskapen om det medlemmene er opptatt av også tilflyter andre i samfunnet.

det var egentlig nærradioenes blomstring i åttiårene som var utgangspunktet for at Elektromontørenes Forening i Bergen fikk sitt eget medieutvalg. Utviklingen innen nærradioen førte etterhvert utvalget bort fra dette mediet, men ideen om et bedre informasjonsarbeid ble værende. Skrittet fra etermediet til tekstmediet ble tatt allerede i desember 1989. Da utgav medieutvalget i Elektromontørenes Forening sammen med Installatørforeningen og Det Stedlige Eltilsyn ved Bergen Lysverker den første utgaven av et blad i A5 format som de hadde gitt navnet Kontakten. Det er liten tvil om at de forskjellige grupperingene som sto bak denne utgivelsen hadde nokså ulike forventninger til hvilket innhold som skulle prege dette bladet. Og bladet Kontakten ble tungt både på faglig teknisk- og markedsstoff, selv om også mediautvalget slapp til. Men fagforeningens informasjonsbehov var egentlig ganske annerledes, og dette samarbeidet ble dermed nokså unaturlig.

Montørforum blir til

I Elektromontørenes Forening i Oslo hadde man allerede etablert seg med et eget medlemsblad med navnet El-montøren. Det er ingen grunn til å legge skjul på at dette bladet framsto som et forbilde i alle fall for undertegnede, som hadde sin bakgrunn i Osloavdelingen, og som ble innvalgt i medieutvalget våren 1990. Andre og også den siste utgaven av Kontakten var allerede under planlegging når medieutvalget på møtet 26 april 1990 vedtok å be styret om utvidete rammer for å gi ut et eget medlemsblad. Om høsten var klarsignal gitt, og meningen var å få det nye medlemsbladet ut til jul. Det gikk ikke, først i januar 1991 var det første nummeret av Montørforum klar til utsendelse.

Etter god gammel oppskrift:

MONTØRFORUM 10 år

Form og utgivelser
Førsteutgaven av Montørforum var på 12 sider, og foreningens fane pryder forsida på rød bunn. Navn og logo skulle vært satt med negativ sats, men ble det ved en feil ikke. Sammenlikner vi Montørforum med en tilsvarende utgave av Elmontøren fra samme tid (f.eks. nr2/1990) er den grafiske påvirkningen iøynefallende. Dagens utgave av Montørforum bygger fortsatt på den samme grafiske opprinnelsen, og tofargesystemet med rødt og svart er beholdt. I 1991 tenkte en seg utgitt to utgaver i året, slik som i dag. Dette har vært gjenstand for diskusjon gjennom årene, men skal jobben gjøres av et valgt utvalg, er det vanskelig å få til flere. Derimot har dette vært kompensert med en økning i sidetall. I 1996 ble det gjort et forsøk på å gjøre layouten litt mer moderne, uten at det ble noe særlig vellykket. Først etter sammenslåingen med Stord i 1997, klarte en å enes om å gå ut å få laget en ny layout som også skulle markere den nye Elektroarbeidernes Fagforening.

Førsteutgaven - mål og tilbakemelding
Redaktør gjennom alle år har vært foreningens leder Ove Toska. Lederen i den første utgaven av Montørforum gjenspeiler en lettelse over endelig å kunne uttrykke seg så fritt som en selv ønsket, uten hensyn til andre organisasjoner. Og slik åpner det: «Endelig er vi på banen med et eget medlemsblad for Elektromontørenes Forening, og det føles godt.» Arbeidsledigheten og nye forskrifter er ellers tema i lederen, og tonen er skjerpet overfor arbeidsgiverne.
På side tre prøver undertegnede å formulere de mål en ser for seg at det nye medlemsbladet etterhvert skal fylle. Mål som å øke sidetallet, bli bedre teknisk og innholdsmessig er noe vi har klart. Vi tror også at mål som at forståelsen for foreningens arbeid er blitt bedre, og at vi har tatt opp tema som har vakt gjenklang utover foreningens grenser, også er nådd.
Og utover foreningens grenser ble det sendt omlag femten eksemplarer av førsteutgaven, og foreningen i Oslo var en av mottakerne. Og slik fikk vi den første tilbakemeldingen på medlemsbladet, i form av en notis i El-montøren: «Redaksjonen har mottatt MONTØRFORUM nr.1, 1991, 1årgang. Dette er bladet til Bergensavdelingen i NEKF, et stilig første nummer, men de har selvfølgelig mye å lære. F.eks. av oss. Ellers er det noe befriende med bergensere som skriver, man slipper å irritere seg over talefeilene.»

Lære av historien
Førsteutgaven ble oppsummert av utvalget og man påpekte at bildene var mørke og at en måtte skrive ingresser, men ellers så var utvalget så langt godt fornøyd. Deretter startet en lang vei med prøving og feiling. Noe fungerte, mens noe har vi kvittet oss med under veis.
Fra første nummer har representantskapsmøtene vært dekket i bladet. Disse møtene er jo formelt sett også de viktigste hendelsene i foreningen, og i ettertid har vi jo også erfart at vi på denne måten også kan dokumentere foreningens historie på viktige områder.
Dessuten kan vi med et tilbakeblikk i et jubileumsår også se at historien gjentar seg. I andreutgaven i 1992 tar Ove Toska i en artikkel et oppgjør med bankene som først spekulerer mot krona, for deretter å

sette opp renta. Det samme er tema for politisk utspill i førsteutgaven i 1999. Av denne historiske kjensgjerningen kan vi trekke mange lærdommer. For eksempel så kan vi fremsette den hypotesen at en på Handelshøyskolen faktisk lærer framtidige bankdirektører dette knepet, og at dette er gode greier. Om denne hypotesen styrker seg, eller om den slags knep blir forbudt kan vi kanskje lese om i Montørforum en gang i framtida.

Nei til God jul

«Vi må bare konstatere at vi ligger noe etter i planene med tanke på utgivelse av vårt medlemsblad til ferien» står det å lese i en protokoll fra 1991. Kampen om å få bladet ut i rett tid er fortsatt i dag en utfordring for medieutvalget. I en protokoll fra 1992 senker ettertanken seg over at ikke alle medlemmene fikk bladet til jul: «Tiden for trykking må derfor økes med en uke - og det må også vurderes om God jul skal stå klart på framsiden. Dette ut fra tanken om at posten skjerper seg med at all julepost skal ut før jul» kan vi lese. Men etter det undertegnede kan huske fra dette møtet så endte det i en prinsipiell diskusjon om medlemmenes penger skulle brukes på å formidle gode ønsker og strikkeoppskrifter. Stoff av typen fromme ønsker som God jul og God ferie har etter dette møtet ikke vært påtrengende til stede når redaksjonen siden har vurdert stoff til Montørforum.

Etter god gammel oppskrift

Vi som har vært med gjennom disse årene har vært opptatt av at Montørforum skulle være et sted der vi sa ting som ikke ble sagt andre steder. Både innenfor egen organisasjon, og også utenfor. Og vi har prøvd å vise både medlemmer og omverden det arbeidet foreningen driver, slik at forståelsen for det økes. Et eget nummer er viet til streiken og lockouten i 1996, og dokumenterer den innsatsen som medlemmene gjorde for etterutdanningssaken, og som medlemmene kan være stolte over.
Fra 1998 ble layouten lagt helt om, og framstår i dag på en moderne måte. Hvordan innholdet ellers blir bedømt er opp til medlemmene å avgjøre. For Montørforum blir laget etter god gammel oppskrift.
Oppskriften er slik den var i arbeiderbevegelsens barndom. Da var det ingen diskusjon om hvilken hensikt arbeider- og fagpressen hadde.
Redaktør og redaksjon ble valgt på arbeiderpartienes og forbundenes landsmøter, og de nødvendige bevilgninger ble gjort.
I dag er arbeiderpressen og forbundspressen langt på vei profesjonalisert og kommersialisert, besatt med journalister som aldri har vært i det mange av våre medlemmer kaller arbeid. Men også det har sin pris. Forståelse skjer best på innsiden og reklame bidrar ikke til å øke troverdigheten.
Om det er denne innsikten som gjør det, eller at representantene er fornøyd med innholdet i Montørforum, vet ikke vi. Vi er i alle fall takknemlig for at representantskapet bevilger de nødvendige midlene som skal til for å holde det gående. I en digital tid med internett og fast ansatte er det fornuftig å la den aktuelle informasjonen, den som hurtig oppdateres, overlates til dem som er på huset til daglig. Men et medlemsblad som Montørforum, laget etter gammel oppskrift har likevel absolutt framtida for seg, om en satser på det nære og det lokale og ved å satse på relevant og framtidsrettet bakgrunnsstoff. Det er også på dette planet informasjonsarbeidet har mulighet til å ivareta demokratiet innenfor organisasjonen.
Med en slik arbeidsdeling tror vi at noen skriver om et jubileum også i 2011.

Åge Blummenfelt gir statsråd Gunnar Berge et eksemplar av Montørforum i 1991. Bladet inneholdt en undersøkelse om bruk av egenmeldinger som foreningen hadde gjennomført. Også den gangen gikk høyrekreftene til angrep på sykelønnsordningen. Ark 23

Hviskeren
på fiskemottaket

Av Hviskeren
Tor Ivar Fuglø

Det var onsdag, midt på dagen. Maskinstøy og sus fra hydraulikk-anlegget gnagde som en rotte inni hodet. Stolen, en utransjert femhjuling med knekt ryggstøtte, skeive armlener og dårlig trill, var moden for Rådalen.
En siste endring i dokumentasjonen så var arbeidet ferdig. Det skulle bli godt å komme seg ut i frisk luft, vekk fra stinkende fiskeslo. Den siste endringen på avfallssystemet var forhåpentligvis ferdig. Utskiftning av såpeventilen, tredje forsøk.

Anlegget var enkelt i utgangspunktet. Daukjøtt skulle moses opp og pumpes over i en konteiner. Vannet renses i fettavskraper og sentrifuge. Et vaskeprogram styrte vann og såpe inn i rørene for å fjerne dritten ved ledige stunder. Såpeventilen var den siste biten som måtte på plass for at anlegget skulle virke helautomatisk.
Problemene ulmet fra dag en. To forskjellige styrings-systemer i samme anlegg skulle samarbeide. Hvert sitt nett, 400 og 220 volt om hverandre. Hver sin dokumentasjon. Utallige endringer underveis. Elektriske ventiler måtte luftstyres, håndstyrte ventiler måtte bli automatiske, motorer byttes og inn med hastighetsregulering. Ekstra følere og tre utskiftninger av pls i ett av styreskapene. Toppen av et isfjell.
I et vanlig bygg ville det vært en sånn passelig drittjobb, nesten utfordrende, å få sy sammen elektriske og pneumatiske krefter til et virkende vesen. På fiskemottaket med opp til flere hundre tusen kilo dau fisk ramlende inn nesten hver dag, var det en skikkelig møkkajobb.
Alt virket, ingen flere endringer. Bare oppdatere koblingsskjema slik at systemansvarlig på bruket ikke skulle få totalt sammenbrudd hvis feil skulle oppstå.
Så kom skriket, ikke et lite skrik. De som har hørt et visst dyr med stikkontakt midt i trynet på vei til slakting, vet hva skrik er. Slike skrik hører man ikke ofte på et fiskemottak, noe var fryktelig galt. Stolen forsvant ut på gulvet, og døren ble røsket opp. Ute i produksjonslokalet stod el Diablo. En svær maskin full av hydrauliske sylindrer og motorer hvis oppgave var å flytte isfrosne fiskekartonger over fra reoler til paller.
Midt inni maskinen stod en stakkar arbeider på halv åtte med armen fastklemt og en ansiktsgrimase som ikke var til å ta feil av. Det gjorde jævlig vondt.
To tre fire arbeidskolleger stod på andre siden av maskinen. Hydraulikk-aggregatet durte på i naborommet, vel uvitende om hvilke smerter som ble påført den fastklemte stakkaren.
El Diablo hadde todelt styring. Et styreskap for flytting av kartonger over på paller, og et styreskap for flytting av pallene.
Nødstoppen var aktivert for palle-flytting-systemet –feil nødstopp. Et lite trykk på nødstoppen til kartongflytte-systemet og stillheten ble momentan i lokalet. En nitti på sokkelesten og hundreogseks kilo smøg seg inn i maskinen, tok tak i stålet som klemte over armen til skrikeren, og løftet forsiktig opp. Hydraulikken gav etter forbausende lett. Armen løsnet og mannen kom seg ut på golvet, vekk fra dyret.
Etter en rask sjekk på legevakten var arbeideren tilbake på jobb neste dag.
Armen holdt han i fatle, varsomt inntil brystet. Ingen bein var brukket, ingen muskler var revet av. Stemmen var lav. Det gikk bra denne gang også. -Også ? ja, forrige gang var det en fot som ble klemt, en annen arbeider.
Arbeidstilsynet – intet sett, intet hørt.
Året er 2001. Dette er en sann historie. Jeg vet det, for jeg satt i stolen. Det skjer.
Hva er det som gjør at enkelte bedrifter / næringer kan ha et så totalt fravær av sikkerhetsansvar for sine ansatte, mens andre setter HMS høyere enn produksjonsresultat ? Uvitenhet, rovdrift på arbeidskraft, penger ?
Ikke vet jeg.
Uttrykket " å ofre sin høyre hånd for noen" er aldri bokstavlig ment. Hvisk det til nestemann…….

DEMOKRATI MOT

Representanter fra klubben ved Magnus Thunestvedt A/S. Ark 122
T.V. Henning Solhaug. Eierskap gir politisk makt. Delprivatisering fratar staten styring. Ark 122

Halvårsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening, Folkets Hus 22 september 2000

Leder av Hordaland Arbeiderparti Ranveig Frøiland, gikk i temadebatten på foreningens halvårsmøte, inn for privatisering av Statoil, og bruk av gass til industriformål her vest. Privatiseringen ble hun stående helt aleine om. Tvert imot etterlyste representantene sterkere politisk styring. Industri ville man gjerne ha, men ingen forsto hvordan det skulle gå til når en samtidig skulle kvitte seg med det redskapet som kan gjennomføre en slik politikk. Elektroarbeidernes Fagforening har endelig fått sine to nye faner på plass, og avdukningen skjedde under verdige former.

foreningens leder Ove Toska ønsket velkommen, og tok i åpningstalen utgangspunkt i aktuelle saker som privatisering, omstilling og sysselsetting. Kort sagt kampen for velferdsstaten. Han sa at det handler om demokrati mot kapitalmakt, og var urolig for at politikerne ga opp. Han kommenterte opprøret mot tariffoppgjøret, og framgangen for Frp, og sa at det var uheldig med for sterkt fokus på bensinprisen. -Vi har også et helhetlig ansvar, sa han. -Er det noen som er i stand til å ta opp kampen så er det LO sine medlemmer, sa han. Med utgangspunkt i den forestående temadebatten sa han at vi skulle ha en debatt om felles verdier, og slo fast at det som er aktuell debatt i samfunnet også var aktuelt i representantskapet.
Til slutt overlot han ordet til Dag Bergsvåg i fanekomiteen, ved å si at de nye fanene synliggjorde og styrket samholdet som ble etablert i forbindelse med sammenslåingen av fagforeningene på Stord og i Bergen i 1997.

Faneavdukningen
Dag Bergsvåg tok i forbindelse med

Av Erik Grytdal

KAPITALMAKT

Representantene synger "Seiren følger våre faner", i forbindelse med avdukningen av de nye fanene. Ark 122

Ove Toska. - Det handler om demokrati mot kapitalmakt. Er det noen som er i stand til å ta opp kampen så er det LO sine medlemmer, sa han. Ark 122

avdukningen av de to fanene, utgangspunkt i et sitat fra Snorre, om fanen som samlingspunkt, og trakk paralleller til vår egen tid. -Noen synes kanskje det er noe gammeldags og vel «Harry» å gå på gaten med fane, nå når alt skal skje på en dataskjerm, men den dagen kan fort komme når det igjen er nødvendig å gå på gatene, mente han. Han avsluttet med å sitere Per Sivles kjente ord, slik de også står på minnesmerket på Voss over denne dikteren for småkårsfolk og arbeidere: «Da et da stora og da er da glupa, at merkje da stend om mannen han stupa.»

Etter avdukningen sa Ove Toska at han ikke trodde at det var lenge til fanene kom til å bli tatt i bruk, og takket fanekomiteen for arbeidet. Til slutt ledet han an i allsangen der Arne Paasce Aasens Seiren følger våre faner, ble avsunget.

Formaliteter

Dagsorden og innkalling ble deretter tatt opp til behandling og godkjent uten kommentarer. Til dirigenter ble valgt Dag Bergsvåg og Eirik Hønsi, og forretningsorden ble behandlet og godkjent. Foreningens kasserer Åge Blummenfelt la fram regnskapet til orientering. Ingen ønsket ordet til dette punktet og orienteringen ble dermed tatt til etterretning.

Temadebatten om privatisering av Statoil

En svært aktuell privatiseringssak var valgt til temadebatt på dette halvårsmøtet. Et av de aller mest verdifulle delene av folkets felles eiendom var foreslått privatisert på Arbeiderpartiets landsmøte seinere på høsten. Elektroarbeidernes Fagforening vedtok allerede på årsmøtet i 1999 et klart nei til privatisering av Statoils virksomhet. Siden har også EL&IT-forbundet kommet til, og med tyngde avvist et privatiseringsfremstøt på denne sektoren. Som hovedinnledere hadde fagforeningen invitert henholdsvis Ranveig Frøiland og Henning Solhaug.

Ranveig Frøilands innledning

Privatiseringsforkjemper og leder av Arbeiderpartiet i Hordaland, Ranveig Frøiland, sto på denne bakgrunnen foran en vanskelig oppgave om hensikten var å få forsamlingen til å endre standpunkt. Hun slo med en gang fast at EL&IT allerede hadde gjort et vedtak, mens AP ikke hadde.(I ettertid åpnet som kjent Arbeiderpartiets landsmøte for privatisering. Red. anm.)

I sin innledning pekte Frøiland på den viktige rollen olje og gassvirksomheten hadde for det norske samfunnet både for velstand og sysselsetting. Vi må ha en sterk styring med oljevirksomheten sa hun, og understreket at vi måtte tenke på kommende generasjoner når vi forvaltet denne ressursen. Det viktige spørsmålet i forvaltningen av den var, hvordan man gjorde industri av dette. Og det var i forhold til virkemidlene for å få dette til at det var uenighet, mente hun.

For hennes del var konklusjonen at SDØE andeler måtte selges til Hydro og Statoil. Disse verdiene skulle deretter brukes til å danne nye selskaper ved bl.a å kjøpe opp andre selskaper og der dette nye skulle kunne delprivatiseres osv., for å være med i markedet, som hun formulerte det. En mindre del av dette skulle så brukes til industrialisering her

Framsida (O.V) og baksida (U) av den nye fanen til Elektroarbeidernes Fagforening. Ark 124

Demokrati mot kapitalmakt...

hjemme. -Vi må ta vare på mulighetene og tenke industrialisering her vest, sa hun.

Henning Solhaugs innledning

Andre hovedinnleder var forbundssekretær i EL&IT, Henning Solhaug. Han innledet med at Statoil var opprettet slik det var, nettopp for at folket skulle få del i disse ressursene. Han slo også fast at Arbeiderpartiet gikk inn for privatisering. Han tok videre utgangspunkt i Statoils egen begrunnelse for privatisering, nemlig at en trenger børsen for en fortløpende verdivurdering av selskapet. -Men børsen er jo både blind og døv, sa han, og la til at det var vanskelig å tenke seg at ikke Statoil kunne være effektiv uten. Argumentet om internasjonalisering av selskapet avviste han også ved å vise til at Statoil allerede var representert i 20 land, og allerede eide mange selskaper sammen med andre. Om prisen sa han at børslogikken tilsa at en måtte selge seg ned mot 50 prosent for å få en god pris på selskapet. Videre hevdet han at vi ikke ville få en rettferdig pris på SDØE dersom Statoil selv skulle vurdere prisen. Han sa seg imidlertid glad for planene om industriutvikling, men problemet her er ikke pengemangel. -I dag kan vi si til styret i Statoil at vi ønsker en systematisk investering i industrien, men det kan vi ikke i et privatisert selskap, slo han fast. Han avsluttet med å si at han også var bekymret for en privatisering av Statkraft. -Da blir det ikke mye igjen etterhvert, sa han.

Debatten

Ove Toska viste til Finn Lieds beskrivelse av intensjonene da Statoil ble etablert, og i ettertid kan vi jo slå fast at norsk oljepolitikk har vært en suksess, sa han. Det er jo heller ikke i dag noen hinder for at Statoil kan etablere seg utenlands, sa han og stilte spørsmål om vi skulle overføre eierskap fra styring til børs. -Børsen har ikke opptrådt overbevisende ansvarlig, sa han.

Trond løvstakken mente at standpunktet mot privatisering var bygget på gode argumenter, og stilte spørsmål om hva som var endret siden det nå var aktuelt med privatisering. Han holdt fram at dagens virkelighet var preget av manglende politisk styring, og at hensynet til profitten var satt foran alt. Han viste til at politisk styring var svært viktig for å ivareta sikkerheten i oljeindustrien. Han pekte på at investeringene nå var drevet av profitthensyn og etterlyste istedenfor langsiktighet, noe som har stor betydning for sysselsettingen. -Hvorfor er Arbeiderpartiet i alle sammenhenger så privatiseringskåte, er en redd for å ta ansvar for politisk styring?, spurte han. -Jeg og mange med meg ønsker en sterkere politisk styring, sa han og avsluttet med en oppfordring om sterkere styring til Frøiland og Arbeiderpartiet.

Dag Bergsvåg understreket at her jobbet vi alle i privat sektor, og at det ikke var noe vi var redd for, men han stilte spørsmål om hva de private skulle bidra med som Statoil i dag ikke har tilgang til.

Åge Blummenfelt tok utgangspunkt i det paradokset at en nå gjennom den nye informasjonsteknologien for første gang har en virkelig historisk mulighet til å styre samfunnsutviklingen. -Men nå finnes det ikke vilje eller evne fra politikerne til

Ranveig Frøiland: Vant på Arbeiderpartiets landsmøte - men tapte i fagforeningen. Ark 122

å styre, sa han. Han konstaterte at det bare er store internasjonale selskaper som har mulighet til å kjøpe Statoil, og ikke Hansen i Sandviken. Han mente det var fornuftig å utvikle gassbruk på Vestlandet, -men hvorfor skulle Exxon være interessert i det?, spurte han til slutt.

Jan Henrik Larsen sa at vi trenger et offentlig redskap som tar hensyn til miljøet og menneskerettigheter, og det er bare mulig å få til med offentlig eierskap, ellers gjelder finansielle hensyn. -Når vi har bygget landet, vil de eie det. Det har vi ikke til hensikt å la dem få lov til, avsluttet han.

På bakgrunn av disse innleggene sa Ranveig Frøiland at hun ikke visste om det hadde så mye for seg å si så mye mer om det. Men hun mente at vi skulle ha hånd om naturressursene. Hun sa videre at politisk styring etter hennes mening var fordeling av ressursene, gjerne til kommersielle. Hun understreket at i en situasjon der det er flertall for privatisering, var delprivatisering hennes svar på dette. Hun trodde også at styret i Statoil hadde kompetanse til dette når de uttalte seg. -Vi vil styre, avsluttet hun, men ikke styre styret i Statoil.
Etter dette takket Ove Toska Frøiland for deltakelsen, i det hun nå måtte forlate møtet. Etter dette ble debatten avrundet. Åge Blummenfelt oppfordret ledelsen i EL&IT-forbundet i sterkere grad å synliggjøre forbundets vedtak i privatiseringssaken av Statoil. Ove Toska sa om uttalelsen som fagforeningen nå skulle fatte vedtak om, at den skulle synliggjøre vårt syn i lokalmiljø og presse, og at fagbevegelsens synspunkter alltid var noe Arbeiderpartiet har hørt på. Også Trond Løvstakken håpet at signalene som var gitt herfra ble tatt med videre.
Uttalelsen om nei til privatisering av Statoil og SDØE ble deretter vedtatt mot to stemmer.

Nedlegging av HMS-utvalget

Ove Toska la fram forslaget fra HMS-utvalget, om at HMS arbeidet burde kunne ivaretaes gjennom HMS-utvalget i distriktet. Styret hadde innstilt på at oppgavene til HMS-utvalget kunne videreføres gjennom tilsvarende utvalg i distriktet, og at dette kunne skje når valgperioden gikk ut ved foreningens årsmøte i 2001.
Jon Kristian Viken sa at tillitsvalgte dyktiggjør seg gjennom utvalgsarbeid, og at det derfor ikke nødvendigvis er noen ulempe med flere utvalg på ulike nivåer. Han håpet medlemmene ikke var gått lei eller hadde møtt veggen. -HMS arbeid er viktig, og vi må ikke overføre oppgaver til distriktet, som distriktet ikke har økonomi til, sa han. Ove Toska svarte at utvalgsmedlemmene selv følte at det ble dobbeltarbeid, og at HMS arbeid er et område det er naturlig å samarbeide med andre om. Styrets innstilling ble deretter enstemmig vedtatt.

Ja til skattlegging av utbytte

Ove Toska la fram forslaget til uttalelse om fordelingspolitikk. -Renteøkninger rammer svært ulikt. Vi mener det er viktig at vi gir andre signaler, enn at økonomer får stå aleine og preike renta oppover, sa han. Ingen ønsket ordet til debatt om forslaget, og det ble vedtatt mot tre stemmer.

Historieutvalgets Innstilling

Åge Blummenfelt la fram historieutvalgets innstilling om å skrive foreningens historie, slik det var bestemt av årsmøtet. For å lage bok må vi ha hjelp utenfra, og ekspertisen på historie om fagbevegelsen i Bergen er særlig knyttet til personer ved universitetet i Bergen. Han la fram forslag om å få inngå en avtale med de aktuelle personene nå, og å legge budsjettet fram for årsmøtet i 2001. Prisoverslag er omlag to årsverk, eller 700 000.
Finn Erik Breistrand spurte om det ikke var mulig å få et mer nøyaktig budsjettoverslag før. Blummenfelt svarte at det hadde han også håpet , men nå er det ikke tid å vente om en skal få dette i havn til femti- og hundreårsjubileet i 2003. Forslaget om å inngå avtale ble deretter vedtatt mot ni stemmer.

Fagforeningens leder Ove Toska takket deretter for frammøtet, og ønsket representantene vel hjem.

Jens Bjørneboe (1920-1976)

Ti bud til en ung mann

Ti bud
til en ung mann
som vil frem i verden

I
Det første bud er ganske lett
De som er flest, har alltid rett

II
Tenk alltid på hva folk vil si.
Og ta den sterkestes parti.

III
Og tviler du, så hold deg taus
til du ser hvem som får applaus.

IV
Tenk nøye ut hva du bør mene.
Det kan bli dyrt å stå alene.

V
Følg ingen alt for høye krav.
Men si, hva du har fordel av.

VI
Si alle hva de gjerne hører
Gå stille gjennom alle dører.
For sannhet bringer sorg og nød,
mens daglig løgn gir daglig brød.

VII
Gå aldri oppreist. Snik deg frem.
Og gjør deg varm i alle hjem.

VIII
Husk: Ingen mann kan roses nok.
Slik bygger man en venneflokk.

IX
Av sladder husker du hvert ord
til bruk i neste sjefskontor
(Men ingen taktfull sjel forteller
et ord til ham som ryktet gjelder!)

X
Hvis siste bud blir respektert
da er din framtid garantert
Følg dristig med i kamp mot troll,
men vis fornuftig måtehold.
Skrid tappert frem i livets strid,
- en time forut for din tid.

Av Erik Grytdal

Tid for oppsummering

Distriktstariffkonferansen 18 - 20 oktober 2000

Distriktstariffkonferansen ble i høst holdt i Haugesund i dagene 18 til 20 oktober. Konferansen som er den tredje i rekken samler tillitsvalgte på Landsoverenskomsten i Møre og Romsdal, Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland til oppsummering og forberedelse av det videre tariffarbeidet, slik statusen er midt i en tariffperiode.

Konferansen hadde i år samlet 41 deltakere, og fra Elektroarbeidernes Fagforening møtte 20. I tillegg møtte forbundet med tre innledere.
Konferansen åpnet med en orientering om den aktuelle situasjonen i forbundet, og fortsatte med en tariffmessig beretning for perioden vi er inne i, ved leder av tariffavdelingen i forbundet, Hans Felix.

Forbundssekretær Jan Olav Andersen innledet om inn- og utleieproblematikken etter at vi tapte kampen mot endringer i sysselsettingsloven, slik Blaalidutvalget hadde innstilt på. På konferansens andre dag innledet forbundssekretær Jan Aasarmoen til debatt om fag og bransje. Denne delen var en oppfølging av et utsendt debatthefte som hadde gitt deltakerne anledning til å tenke gjennom noen sentrale problemstillinger omkring dette. Mer konkret gjelder dette spørsmålet om de tillitsvalgtes mulighet til å påvirke utviklingen i den enkelte bedrift, med utgangspunkt i en bransje som stadig er i endring. Debatten om dette ble organisert som gruppearbeid, med en felles oppsummering. Neste tema som også må kunne sies å ha nær sammenheng med det forrige, startet med Jan Olav Andersens innledning med overskriften Tariffmessige utfordringer i lys av den bransjemessige utviklingen. Bak denne formuleringen skjuler det seg en virkelighet der det finnes ulike tariffavtaler innenfor samme arbeidsområde, og disse avtalene må harmoniseres. Dette er spørsmål som også rører ved forbundets organisasjonsområde. Andersen mente vi sto ved et veiskille der vi enten kunne gå videre mot et fullstendig industriforbund som dekker alle arbeidstakere i de bedriftene som hører inn under vårt organisasjonsområde, eller gå mer i retning av fagforbundsmodellen, og konsentrere oss om vår tradisjonelle medlemsgruppe i privat sektor. Også denne sekvensen ble diskutert gjennom gruppearbeid.

Tid for oppsummering. Oddbjørn Skålevik tek fem minuttar. Ark KP

Siste dag var det to tema til debatt. Det ene var sysselsettingssituasjonen der Åge Blummenfelt innledet, og det andre var fleksibilisering av arbeidstiden ved Oddvin Røldal. Bakgrunnen for det siste er at arbeidsgiverne fikk presset inn punkter om fleksibilisering i forbindelse med tariffoppgjøret, og mange er bekymret for at dette etterhvert vil undergrave normalarbeidsdagen. Blir det realiteten er det fare for at det er mange som da kan se langt etter overtidstillegget de får i dag. Til slutt vedtok konferansen flere uttalelser med bakgrunn i de debattene som hadde vært ført.

Av Åge Blummenfelt og Erik Grytdal

Fortsatt moderasjon?

Et viktig spørsmål i tariffpolitikken er spørsmålet om fortsatt moderasjon slik det blir foreslått i rapporten "En strategi for sysselsetting og verdiskapning". Denne skal behandles på LO-kongressen seinere i år. Erfaringene med solidaritetsalternativet hittil har vært moderasjon for arbeidsfolk, mens eiersiden aldri har hatt bedre tider. Dette har ført til større ulikhet mellom folk i Norge på 90-tallet.
Dette er en oppsummering av innledninga Åge Blummenfelt holdt om temaet på distriktstariffkonferansen i Haugesund i oktober 2000, og en gjennomgang av rapporten "En strategi for sysselsetting og verdiskapning".

En praktisk historisk sammenheng

Det er en direkte historisk og praktisk sammenheng mellom Sysselsettingsutvalget som ble ledet av Per Kleppe, og dets innstilling i 1992, og dagens rapport "Strategi for sysselsetting og verdiskaping" utredet av Holdenutvalget. Holdenutvalgets rapport kan sies å være en slags oppdatering av Kleppeutvalgets rapport fra 1992. Holdenutvalget peker på tiåret foran oss, og tar sikte på å gjenreise det etter hvert så frynsete Solidaritetsalternativet, som det viktigste elementet i en næringspolitikk det er brei enighet om både hos Arbeiderpartiet og de borgerlige partiene på Stortinget.

Solidaritetsalternativet frihet for kapitalen

Ser vi tilbake på det tiåret vi har bak oss, ble 90 årene innledet med høy arbeidsledighet, og inntektspolitikken var preget av moderasjonslinjen. Selv om Sysselsettingsutvalgets innstilling av 1992 hadde tittelen "En strategi for økt sysselsetting i 90-årene", er det ingen tvil om at utvalgets arbeid hadde som overordnet forutsetning å tilpasse arbeidslivet til en ny hverdag med økende internasjonal økonomisk integrasjon og frihet for kapitalen, i første rekke i forhold til EU. I ettertid ser vi at der Sysselsettingsutvalget pekte på endringer er dette også i ferd med å bli virkelighet, i kjølvannet av innstillinger fra utvalg vi kjenner. Eksempler er Blaalidutvalget og sysselsettingsloven, Kolbjørnsen-utvalget og Arbeidsmiljøloven, Stabelutvalget og streikerett, osv.
Det er svært viktig at en får med seg at begrepet Solidaritetsalternativet, ikke kan sees uavhengig av hele denne historiske og praktiske politiske prosessen med omdanning av det norske arbeidslivet tilpasset frihet for kapitalen. Tvert i mot inngår Solidaritetsalternativet som en viktig del av denne politiske prosessen.

Moderasjon er en del av Solidaritetsalternativet.

Det var de moderate lønnsoppgjørene og eiernes mangel på moderasjon, som var utgangspunktet for Åge Blummenfelts innledning på distriktstariffkonferansen i Haugesund. Det skal vi også skal rette oppmerksomheten mot her. Tanken bak solidaritetsalternativet innebærer moderate lønnsoppgjør, og at de økte eierinntektene reinvesteres slik at arbeidsfolk sin moderasjon gir flere arbeidsplasser. En ide som tilsynelatende ser ok ut. En tanke som tidlig på 90 tallet hadde god støtte i befolkningen. Alle vil jo være solidarisk.
Moderasjon i lønnsoppgjørene inngår som en del av begrepet Solidaritetsalternativet. Vi må derfor si noe om dette begrepet først.

Solidaritetsalternativet

Går vi tilbake til 1992 da Solidaritetsalternativet ble lansert var vi i en situasjon med høy arbeidsløshet. Solidaritetsalternativet innebar et forpliktende opplegg for lønnsdannelse og inntektspolitisk samarbeid. Mer konkret tok en sikte på å bedre konkurranseevnen gjennom å redusere forskjellen i nominelle lønninger i forhold til handelspartnerne med ti prosent over en femårsperiode, og deretter holde stillingen.

Dette ble framstilt å skulle være en del av et samlet opplegg der forutsetningen var at alle skulle vise moderasjon. En tenkte seg at dersom vi tar ut mindre lønn vil det skape overskudd i bedriftene, som igjen blir investert i nye arbeidsplasser. Dette skulle i sin tur fjerne arbeidsløsheten. Men ikke helt. For null arbeidsløshet skaper press på lønningene og endrer arbeiderklassens posisjon overfor eiersiden. Derfor ble enda et nytt begrep innført, med det tilforlatelige navnet likevektsledighet. Begrepet likevektsledighet kan vi prøve å forklare med den til en hver tid nedre grense for arbeidsledighet, samtidig som den er innenfor arbeidskjøpers marked. Arbeidsløshet under denne grensen er arbeidsselgers (arbeidstakers) marked, og det presser prisene på arbeidskraft (lønninger) opp.

Solidaritetsalternativet en del av LOs tariffpolitikk

Som vi vet ble Solidaritets-alternativet implementert i LO sin tariffpolitikk, men mange mente at dette samarbeidet hadde fint lite med solidaritet å gjøre.

Solidaritetsalternativet ble kritisert på to plan. En mente for det første at et slikt samarbeid var umulig, simpelthen fordi eierne og ansatte har grunnleggende motstridene interesser. For det andre så trodde man ikke at arbeidsgiverne ville følge opp sine forpliktelser. Og ettersom eierne også har styringsretten, var det fint lite vi kunne gjøre om arbeidsgiverne ikke fulgte opp.

Resultatet ble jo også at mens arbeidstakerne tok ut lite lønn, økte eiersiden sine inntekter med over 40 milliarder, uten at dette ble reinvestert i nye arbeidsplasser. Og utover nittiårene økte klasseskillene i Norge, en utvikling de færreste vil knytte til ordet solidaritet .

NEKF lanserte sitt eget alternativ

Når vi nå skal nevne vårt eget utspill, må det ikke glemmes at utgangspunktet for fagbevegelsen var kampen mot arbeidsløsheten, mens utgangspunktet for sysselsettingsutvalget var tilpassing av arbeidslivet til større frihet for kapitalen.

NEKF lanserte sitt eget alternativ, kalt "Deling av arbeid". Dette alternativet som radikalt brøt med Arbeiderpartiet i sysselsettingspolitikken, ble vedtatt på Landsmøtet i 1994 og utredet i bokform året etter. I 1996 kom en konjunkturoppgang og arbeidsløsheten sank. Dermed ble forutsetningen for dette initiativet også borte.

Men kritikken mot Solidaritetsalter-nativet økte.

På LO-kongressen i 1997 forsvarte Yngve Hågensen Solidaritets-alternativet som den kollektive fornuft, og fikk det vedtatt på nytt slik at det gjelder til LO-kongressen i 2001. Men grunnplanet var blitt utålmodig og lønnsoppgjøret i 1998 ga den høyeste nominelle lønnsveksten gjennom hele 1990-tallet, og gikk langt ut over rammene for et moderat oppgjør.

Dette ble oppsummert av Regjeringen og partene i arbeidslivet på en inntektspolitisk konferanse på Thorbjørnrud i desember 1998. For å redde stumpene av Solidaritets-alternativet ble det enighet om å nedsette et hurtigarbeidene utvalg, det såkalte Arntsenutvalget som skulle begrense lønnstillegget til 4,5 prosent ved oppgjøret i 2000.

Dette arbeidet skulle så følges opp av et annet utvalg, Holdenutvalget, som skulle se på langsiktige strategier for økonomisk politikk, og hvilken rolle inntektspolitikken skulle spille i denne sammenhengen. Det er dette arbeidet som nå er sluttført og finnes som utredningen "En strategi for sysselsetting og verdiskapning".

Hva ligger i Holdenutvalgets utgave av solidaritetsalternativet?

Gjentatte ganger understreker sentrale politikere at politikerne ikke lenger har mulighet til å styre noe i vår tid. Norge lar seg ikke lenger styre fra Stortinget. Markedet må få rå. Men styringsviljen og evnen er stor den, det er bare det at det er ikke hvem som helst , eller hva som helst som skal styres. Lønnsutviklingen og arbeiderklassen skal fortsatt styres.

Det ligger også innenfor Holdenutvalget at det skal "drøfte strategier som kan bidra til en balansert utvikling i norsk økonomi over tid" Den økonomiske politikken skal foregå innenfor bestemte rammer. De viktigste elementene her er en pengepolitikk for fast valutakurs, en finanspolitikk som skal utjevne skiftene konjunkturer (dvs. utjevne kapitalismens opp- og nedgangstider), sikre et velfungerende arbeidsmarked, og altså en inntektspolitikk som skal sikre moderasjon for

PENGER

"EIN KAN KJØPA SEG MAT, MEN IKKJE MATHUG
DROPAR, MEN IKKJE HELSE
MJUKE SENGER, MEN IKKJE SVEVN
LÆRDOM, MEN IKKJE VIT
STAS, MEN IKKJE VENLEIK
GLANS, MEN IKKJE HYGGJE
MORO, MEN IKKJE GLEDE
KAMERATER, MEN IKKJE VENSKAP
TENARER, MEN IKKJE TRUSKAP
GRÅE HÅR, MEN IKKJE ÆRE
ROLEGE DAGAR, MEN IKKJE FRED"

Arne Garborg

arbeiderklassen.

Noen trekk ved kunnskap og lønnsfastsetting

Ut over de rammene for økonomisk politikk som her alt er nevnt, tar utvalget også tak i noen konkrete områder som en drøfter spesielt. Det blir slått fast at teknologisk nyskapning, utvikling av ny kunnskap, og anvendelse av kjent kunnskap er de sentrale drivkreftene for økonomisk vekst. I vårt forbund har svaret på dette vært å slåss for at alle skulle få del i en etterutdanningsreform der alle har en reell mulighet til økt kunnskap. Til nå har vi møtt veggen i dette arbeidet, nettopp fordi arbeidsgiverne heller ikke er forpliktet til å investere overskuddet i en etterutdanningsreform som har som mål å utvikle ny kunnskap.

I forhold til teknologisk utvikling, kunnskap og lønnsutvikling, må vi likevel slå fast at arbeidstakerne i mange deler av arbeidslivet har fått styrket sin posisjon i forhold til arbeidsgiverne, ettersom kunnskapen er knyttet til arbeidstakeren sjøl. Dette har ført til at forholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker har blitt mer komplekst. Men også negative tendenser som kunnskapskløfter og individuell lønnsfastsettelse har vært trekk som forsterker seg. Dette fører til at organiseringen av arbeidet krever større fleksibilitet og nytenkning enn tidligere.

Hvem blir lønnsledene?

I forbindelse med gjennomføringen av tariffoppgjørene går Holdenutvalget også konkret inn på et begrep de har gitt navnet frontfag. Dette bygger på den forestillingen at lønnsfastsettelsen må skje innenfor den konkurranseutsatte industrien, og hvor det viktigste faget (frontfaget) skaper presedens for lønnsutviklingen i resten av arbeidslivet. Det kan lett rettes innvendinger mot dette. For eksempel vil et slikt mønster for lønnsutvikling reprodusere et allerede skeivt inntektsnivå mellom høytlønte industriarbeidere og lavtlønte i offentlige omsorgsyrker. Dermed sier også utvalget noe om hvilke verdier som skal prioriteres.

Vi som fagbevegelse må drøfte om vi ikke må se på bedriftenes samlete kostnader og overskudd, og om det ikke er andre forhold enn lønn som kan gjøre bedriften eller bransjen konkurransedyktig.

Holdenutvalget mener at for stor bruk av oljeinntekter vil kunne redusere den delen av næringslivet som er utsatt for konkurranse, noe som kan føre til arbeidsløshet om 10-15 år, og fraråder det.

Det kan godt være riktig. Men det som investeres i konkurranseutsatt virksomhet i dag kan godt vise seg å være enda mer bortkastet om 10 -15 år. Markedstenkning er i stor grad kvalifisert gjetning. Vi bør heller gå inn for en næringspolitikk der vi spør hvilke behov vi ønsker å dekke i framtida, og rette investeringene inn mot det.

Samarbeid med staten

Ønsker vi en næringspolitikk rettet inn mot framtidas behov, og en rettferdig fordeling kommer vi ikke utenom et samarbeid med staten. Men det kan ikke etableres en avtale om samarbeid som bare er forpliktende for arbeidstakersiden. Vi kan ikke akseptere en avtale der vi får ta ut 3,5% tillegg mens eierne tar ut 20-30%. Da får vi ingen utjevning eller rettferdig fordeling. Da øker klasseskillene.

Holdenutvalget bringer ikke i sin innstilling med seg noen vilje til å ta noe oppgjør med de urettferdige erfaringene med solidaritetsalternativet slik det hittil har vært praktisert, selv om man erkjenner og kommenterer noe av kritikken som har kommet.

Utvalget har registrert misnøyen med ulik beskatning av lønnsinntekt og kapitalinntekt , men uttaler om skattepolitikken at: "I lys av den internasjonale utviklingen på (skatte-)området ser utvalget det som viktig å opprettholde en relativ lav skattesats for beskatning av selskapsoverskudd".

Utvalget har heller ikke latt debatten om gyldne fallskjermer og lederlønninger gå forbi: "Det vil oftere være behov for å si opp ledere enn andre arbeidstakere, fordi ledere har særlig betydning for virksomhetens drift, og fordi de normalt er vanskeligere å omplassere. Høyere reell jobbusikkerhet tilsier økonomisk kompensasjon i form av lønn eller sluttvederlag."

Slik legitimerer Holdenutvalget klassesamfunnet som et samfunn som er kommet for å bli.

Skal vi trekke noen lærdom av solidaritetsalternativet slik det har vært praktisert etter retningslinjene fra Sysselsettingsutvalget og slik det avtegner seg for framtida gjennom rapporten Strategi for sysselsetting og vekst, så kan vi i alle fall slå fast noe.

Eiersiden og arbeidsgiverne unndrar seg sine forpliktelser, i den grad de i det hele tatt er pålagt noen. De viser ingen moderasjon, men grådighet. De betaler ikke skatt på utbytte mens arbeidsfolk betaler skatt av all inntekt. De motsetter seg å investere i arbeidsfolks kunnskapsutvikling. Kort sagt de oppfører seg som om det gjaldt andre regler for anstendighet for dem enn for arbeidsfolk.

Holdenutvalgets rapport "En strategi for sysselsetting og verdiskapning" finnes på internett i databasen www.Odin.no

Frå juleavslutninga ved skipsverftet Havyard i Leirvik. Montørar frå Rysjedal Elektro og Mongstad Elektro. Ark 125

NOTISER

Ny nettside for EL&IT distrikt Hordaland og Sogn og Fjordane

Det blir stadig flere som blir tilgjengelig på WWW. Et nytt nettsted som burde interessere medlemmene i fagforeningen er:
WWW.elogitbergen.com
Det er El&IT-forbundet distrikt Hordaland og Sogn og Fjordane står bak den nye nettsida som nå er tilgjengelig. Her finner du nyheter og opplysning om aktuelle kurs og konferanser.
Her er også pekere til noen klubber i fagforeningen som også har kommet på nettet. Dersom klubben din er kommet på nett så ta kontakt med Jan Henrik Larsen slik at pekere til din klubb også kan bli lagt inn på siden.

Hent klubblederen fram

Synes du at det nå snart er på tide at det er klubblederen din som dukker opp i klubblederspalten? Det er det sikkert mange som mener. Og det er mange klubbledere som har nyttige tanker å bidra med, men det er ikke alltid like lett for redaksjonen å vite hvem som er skriveklar til en hver tid. Derfor er det en ide å tipse oss om det, slik at vi kan få rydde plass til flere nye klubbledere. Vi tar også imot innlegg fra andre som har noe å framføre.

Historiebokutvalget jakter på kildemateriale

Hvem har liggende gamle papirer eller bilder som dokumenterer fagforeningens virksomhet?
Historiebokutvalget har startet jakten på kildemateriale i forbindelse med at fagforeningens historie skal skrives til jubileet i 2003. Tiden fram til sommeren vil gå til kartlegging av slikt materiale. Dersom du selv har eller kjenner til slikt som kan være av interesse så ta kontakt med historiebokutvalget eller fagforeningen.
Historiebokutvalget består av Åge Blummenfelt som leder, Alf Knutsen, Rolf Solberg Thorsen og Arne Runnane. Utover dette har en knyttet til seg eksternt fagpersonell med tilknytning til Universitetet i Bergen. Dette er professor Knut Vennesland, og historiker Jone Sunde. Også historikeren Hans-Jakob Ågotnes har bidratt i forberedelsene. Det er historikeren Jone Sunde som skal skrive fagforeningens historie.

Tilslutning til ATTAC

Elektroarbeidernes Fagforening vedtok på styremøtet 6 februar å tilslutte seg organisasjonen ATTAC. Dette er en plattform for enkeltpersoner og organisasjoner for å spre kunnskap og informasjon omkring de sosiale og økonomiske konsekvensene av den liberale internasjonale kapitalbevegelsen.
ATTAC oppsto opprinnelig som støtte til utspillet om den såkalte Tobinskatten, en skatt på alle finanstransaksjoner for å gjøre internasjonal finansakrobatikk litt mindre attraktivt.

Årsmøte i Elektroarbeidernes Montørklubb ved Aker Elektro

Ein av fagforeininga sine største klubbar, montørklubben ved Aker Elektro på Stord, held 19 januar sitt årsmøte på Norlandia Grand Hotel, på Stord. Det var 28 medlemmar tilstades, og dei gjorde følgjande vedtak:

> Klubben vil lodde ut bærbar PC. Klubben skal gå til innkjøp av utstillingsskåp til premiar og gåver. Årsmøtet gjekk inn for å dekka yrkesskade for eit av medlemmene med bakgrunn i at bedriften ikkje tok ansvar i denne saka. Liknande tilfelle skal i framtida opp på årsmøtet for vurdering av eventuelt dekking. Årsmøtet sa nei til forslag om at klubben skulle arrangere kurs i bruk av PC.
> Gunnar Østrem informerte i etterkant av årsmøtet, før det vart servert middag som var dekka av bedrifta.
> Elektroarbeidernes Montørklubb finn du på www.elmontael.org

Det nye klubbstyret i Elektroarbeidernes Montørklubb ved Aker Elektro, Stord. Frå venstre: Jan Brattabø, Elisabeth Oppedal, Rolf Terje Røsvik, Nina Åsheim (ny), Ernst M. Endresen, Kjell Sverre Aasheim og Gunnar Saue. Rolf W. Langnes var ikkje til stades då biletet vart teke. Ark KP

Fra venstre Forbundssekretær Jan Olav Andersen, 40-årsjubilant Stein Johnstad og fagforeningsleder Ove Toska. Ark 123

Jubilanter til stede i Bergen. Ark 123

Merkefest 2000

1.desember ble de årlige samlingene av jubilanter i Elektroarbeidernes Fagforening avholdt i fagforeningens egne lokaler i Kalfaret 71 i Bergen og i Osen 4 på Stord.

I Bergen var det tradisjonen tro pinnekjøtt som stod på menyen, med smalahove for de som ønsket å bevege seg ennå lenger ut i den Vestlandske matkultur. Og med medlemmer fra ulike kanter av landet samlet, sier det seg selv at det alltid er litt spenning i hvorledes våre mattradisjoner blir mottatt.

På Stord er det også tradisjon å invitere foreningens lokale pensjonister med på merkefestene, og når veteraner fra mange år i faget samles, sier det seg selv at mange histo

50-årsjubilanter. Fra venstre Forbundssekretær Jan Olav Andersen, Arne S. Steffensen, Olav Revheim, Trygve Lundekvam, Helge Daltveit, Noralv Blindheim og fagforeningsleder Ove Toska. Ark 123

I så måte må vi bare konstatere at også denne gang var det flere som ønsket å smake smalahove for aller første gang. Om årsaken til det var den flotte smalahovepins'en som ble lovet får være usagt, vi konstaterte i alle fall stor stemning og god matlyst. På Stord ble det servert pinnekjøtt og svineribbe, og heller ikke der var det noe å si på matlysten.

rier og minner kommer frem. Og alle er jo selvsagt « helt sanne», og som vin blir de bare bedre med årene. Sikkert er det at det var andre forhold som preget arbeids- og samfunnslivet for ikke så altfor mange årene siden, og slike festkvelder blir jo ofte de reine "historietimer".

25-årsjubilanter. Fra venstre Forbundssekretær Jan Olav Andersen, Kolbjørn Lygre, Jarl Folkestad, Fritjof H. Heimark, Fred Rondestvedt, Erik Grytdal, Øyvind Larsen, Arne Mæland og fagforeningsleder Ove Toska. Ark 123

25-40-50 årsjubilanter i Elektroarbeidernes Fagforening

Fra Forbundet sentralt kom forbundssekretær Jan Olav Andersen, som brakte med seg hilsener til jubilantene og overrakte merker og diplom for 25 og 40 års jubilantene i Bergen. 50 års jubilantene ble overrakt fagforeningens egen gave, en skulptur av Auguste Rodin kalt «The Thinker». Skulpturen henger svært høyt og en må altså ha 50 års medlemskap sammenhengende i fagbevegelsen for å motta denne. På Stord var det distriktssekretær Arne Runnane som sto for utdelingen av hederstegn til jubilantene.

Dessverre hadde ikke alle jubilantene anledning til å være tilstede, men følgende var jubilanter i 2000:

50 år
Noralv Blindheim, Helge Daltveit, Trygve Lundekvam, Olav Revheim, Arne S. Steffensen

40 år
Stein Johnstad, Per Johannessen , Geir Ravnan, Jørund Røthe.

Jubilanter, pensjonister og styremedlemmer på Stord. Fra venstre Dag Bergsvåg, Anders Almås, John Isdal, Johannes Blom, Birger Grov, Per A. Eskeland, Per Aksel Haugland, Ernst M. Endresen, Kjell Sverre Aasheim, Fritz Olsen og Atle Åsli. Ark S

Johannes Blom, 25-årsjubilant i 1999 og Per Aksel Haugland, 25-årsjubilant i 2000. Ark S

25 år
Jarl Folkestad, Erik Grytdal, Fritjof H. Heimark,Øyvind Larsen, Kolbjørn Lygre, Arne Meland, Fred Rondestvedt, Svein M. Østensen, Rolf Birkelund, Nils Dal, Egil Haugland, Tore Hjelle, Helge Rune Johansen, Per Inge Larsson, Svein Martens Meyer, Per Monsen, Magnar Sekse og Arvid Strømme, Ida Brandsdal, Ahmet Cakioroglu, Per Aksel Haugland, Geir Hildal, Arne Helge Notland, Ragnar Sortland.

Av Kristian Pedersen

Medlemskveld på stord

Forbundet på besøk på Stord

Besøk frå forbundet. Frå venstre Solfrid Furre, Rita Borgenvik, Anne Solheim Bergli, Jan Aasarmoen og Jan Olav Andersen. Ark KP

torsdag 26. Oktober var forbundssekretær Jan Olav Andersen og Jan Aasarmoen frå tariffutvalet på besøk hos elektroarbeidernes montørklubb i Aker Elektro. Dei var om bord i Snorre B-plattforma som er under bygging ved Aker Stord. Der fekk dei sjå nye installasjonsmetodar og nytt materiell, for om mogeleg koma med forbetringar i produktivitetsavtalen.
Det har vore misnøye i montørlaget på grunn av at mykje av kabelinstallasjonen har gått føre seg i dobbeltbotnen i dekket. Her er arbeidshøgda låg, ofte under ein meter. Den låge arbeidshøgda gjer arbeidet lite effektivt. Montørlaget meiner det bør kompenserast for dette i avtalen. Jan Olav Andersen var sjølv nede i dobbeltbotnen for å inspisera. Han var einig i at det burde gis kompensasjon for dette viss ein stor del av installasjonen gjekk føre seg under slike tilhøve.

På kvelden vart det skipa til medlemsmøte i Osen 4. Her fekk karane frå forbundet nye innspel til produktivitetsavtalen. Det kom også innspel til offshoreavtalen. Det var ulike syn å spora blant medlemmane når det gjaldt denne avtalen. Dei fleste meinte løna var for låg i offshoreavtalen. Mens nokon faktisk var villige til å gå ned i løn, berre dei fekk meir fri. Kva om det hadde vorte både meir pengar og meir fri ? Då hadde vel alle vorte nøgde. Møtet vart avslutta i hyggeleg lag med eit pizzamåltid, slik tradisjonen har blitt på slike møter.

UTTALELSE

Uttalelse vedtatt på Halvårsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening 22 september 2000

Elektroarbeidernes Fagforening mener:

Nei til privatisering av Statoil og SDØE

Oljerikdommen tilhører Folket. Privatisering av Statoil samt statens eierskap på norsk sokkel har blitt en stor kampsak for markedstilhengerne og høyresiden i Ap.
At disse har fått støtte fra enkelte forbund og ledelsen i LO er svært overraskende. For dersom disse privatiseringsframstøtene lykkes - ja så vil det bety en gigantisk overføring av offentlige midler og innflytelse fra politikk til børs.

Norsk oljepolitikk har vært en suksess. Gjennom bevisste strategiske valg ble det bygget opp en petroleumsvirksomhet som skulle sikre at disse verdiene ble brukt til samfunnets beste. Til dette trengte man et selskap som sikret en innsikt og innflytelse. Statoil som et statlig eiet fullt operativt oljeselskap har fungert utmerket som vårt verktøy til å nå våre mål. Siden det ble funnet olje og gass på norsk sokkel, har samfunnet investert enorme verdier i leting, utbygging, utvinning og foredling av norsk olje og gass. En satsing som har gitt store bidrag til sysselsetting og vekst i Norge, og gitt oss et sterkt oljeselskap, og har ført oss opp i verdenstoppen hva angår oljeteknologi og kompetanse.

Nå kommer også innhøstingen av våre investeringer – en innhøsting som gir enorm avkastning og som samlet i et nasjonalt oljefond, gir oss en økonomisk handlefrihet intet annet land har.

Behovet for å redusere statens risiko framføres som et viktig grunnlag for privatisering. Denne risikoen var stor i utbyggingsfasen – i dag er den minimal. Når det så framføres at Statoil må få drive internasjonalt – så er det å bemerke at Statoil i mange år har drevet internasjonal virksomhet, og er i dag etablert i over 20 land.

Begrunnelsene for privatisering er således svært svake.

Representantskapet i Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland, Sogn og Fjor-dane oppfordrer en samlet fagbevegelse til å kjempe mot privatisering av Statoil og SDØE. Statens eierskap og styringsrett på norsk sokkel må under ingen omstendighet overdras til halv eller helprivatiserte selskaper.

Forsvar av offentlig eierskap og fellesformuen må ikke ofres for privatkapitalens ønske om økt berikelse.

Med staten som eier gjennom Statoil har norsk oljepolitikk vært en suksess. Statlig eierskap har sikret sysselsetting og kompetanse innen oljesektoren, og det er ingenting private eiere kan tilføre Statoil som heller ikke staten kan. Statoil og SDØE må derfor i sin helhet beholdes som folkets felles eiendom gjennom staten.

UTTALELSE

Uttalelse vedtatt på halvårsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening 22 september 2000

Heving av rentenivået for å avhjelpe press i økonomien rammer dem som har minst fra før, blant annet de 70 000 barna som i dag lever under fattigdomsgrensen her i landet. For å få en rettferdig fordeling må de rike skattlegges hardere. Foreningen støtter derfor innføring av skatt på aksjeutbytte.

Elektroarbeidernes Fagforening mener:

Ja - til skattlegging av utbytte

Vi har i Norge i dag et stigende rentenivå som gjennom siste økning i august har bidratt til en økning på 1.25 % - bare siden 13.april i år.
Ett av argumentene for en renteøkning har vært det store private forbruket som skaper press i økonomien. Et press som Regjeringen frykter på sikt skaper problemer for sysselsetting og vekst.

Elektroarbeidernes Fagforening er sterkt mot bruk av renteøkninger – ut fra at disse rammer svært skjevt fordelingsmessig, ved at barnefamilier og familier i etableringsfasen rammes sterkt, mens de med penger i banken og nedbetalte lån slipper billigere.

Dersom ønsket fra Regjeringen er å dempe presset i økonomien, er det viktig at dette skjer målrettet mot de som godt tåler et slikt grep. I så måte er skattlegging av utbytte et inngrep som er målrettet mot de rikeste i vårt samfunn, og mot en gruppe som godt kan tåle å bidra mer til fellesskapet.

Regjeringen har fremmet overfor Stortinget et forslag om skatt på utbytte – og det er et viktig skritt for å sikre en mer rettferdig fordeling.

Gjennom 80-90 tallet har det vært fokusert ved ulike anledninger på de økende forskjellene i Norge. Etter siste skatteomlegging på begynnelsen av 90-tallet har disse forskjellene mellom fattig og rik økt dramatisk. Hovedårsaken til dette er nevnte skatteomlegging som har gitt skattefritak på aksjeutbytte til aksjonærene.

Når vi vet at de 10 % rikeste her i landet tar ut 90% av samlet utbytte – er dette en gruppe som godt kan bidra mer til fellesskapet og gjennom dette bidra til å dempe det såkalte "presset i økonomien".

For de av vårt lands milliardærer som truer med å forlate vårt land på grunn av økt skattetrykk – så bør man være så fri at en stikker "fingeren i jorden og kjenner på temperaturen" – og de faktiske forhold tilsier at i Norge har vi et skattenivå for våre rikeste som utmerket tåler sammenlikning med øvrige land i Norden..

Representantskapet i Elektroarbeidernes Fagforening, Hordaland, Sogn og Fjordane støtter Regjeringens forslag om skatt på utbytte og ønsker også velkommen fokus på en ytterligere mer rettferdig fordeling av verdiene i samfunnet.

- **70 000 barn og unge lever i dag under den fastsatte fattigdoms grensen i Norge.**
- **Boligmangelen ram mer stadig flere**
- **Velferden må sikres**

Ikke mer utredning – nå kreves handling.

Av Egil Gulholm

Fagforeiningsmann og lokalpolitikar

- Også innbyggjarane i distrikta må få tilgang til den nyaste kommunikasjonsteknologien, slik at ein skaper grunnlag for nyetableringar, og gjer det mogeleg å flytte politisk makt frå det sentrale østlandet til distrikts Noreg. Ark KP

Vi høyrer stadig at det er vanskeleg å rekruttere tillitsvalde til dei forskjellige organisasjonane. Men vi har faktisk folk som står på meir , og kanskje er litt meir samfunnsengasjerte enn dei fleste av oss. Montørforum har teke ein prat med nettopp ein slik kar, Svein Arild Dale.

Svein Arild Dale er 28 år og frå Åfjorddal i Hyllestad kommune. Han har arbeidd ti år i Rysjedal Elektro, har drive mest med skipsinstallasjon ved skipsverftet i Leirvik Han har vore klubbleiar i fem av desse åra, eitt år som kassserar og eitt år som styremedlem. Har hatt basfunksjon på åtte nybygg (skipsinstallasjon), med ansvar for broinstallasjon.
Fritida går med til lokalpolitikk, ungdomsarbeid og mc- hobbyen. Han har 13 år bak seg som amatør-skodespelar i Åfjorddal Ungdomslag.

Kvifor sa du ja til å verte klubbleiar?
- Eg vart pressa av det sitjande styret, og då tykte eg det var rett av meg å ta min tørn som klubbleiar. Eg meinar at flest mogeleg skal engasjerast i tillitsmannsarbeidet, for å få ein sterkast mogeleg klubb.

Kva ser du på som dei største utfordringane for din klubb, dei næraste åra?
-Dei største utfordringane for vår lokale klubb, er å skape vilkår for ny rekruttering til bedrifta ved å:

kjempe for høgare servicelønn
satse meir på etterutdanning
jobbe for betre fasilitetar ved skipsverftet i Leirvik.

Korleis er forholdet mellom klubb og arbeidsgivar?
- Forholdet er generelt sett bra, men til tider anstrengt. Dette siste såg ein kanskje mest til ved siste lønnsoppgjer, då klubben stilte dei tøffaste krava til lokalt tillegg nokosinne.

- Dei viktigaste utfordringane for klubben er å kjempe for høgare servicelønn, meir etterutdanning, og betre fasilitetar ved verftet. Ark 125

Har det skjedd nokon endring etter at det vart EL & IT Forbundet&IT- forbundet, positivt eller negativt, angåande klubbarbeid?
- Det mest positive etter samanslåinga, synest eg var at det blei meir ”svung” over representantskapet i Distriktet. Eg synest det er positivt å møte dei ulike ”kulturforskjellane” som vi har sett i dei ulike fagmiljøa. Debatten kjennest å gå heftigare no, og det synest eg er positivt.
Av negativt, synest eg forsikringsordninga skil seg ut. Personleg meiner eg ordninga er bra, men vi slit når vi skal verve nye medlemmar. Dei tykkjer det kostar mei enn det smakar.

Vi veit at du sit i kommunestyret for Hyllestad Arbeiderparti, korleis kom du inn i politikken?
-I politikken hamna eg mest ved ei tilfeldigheit. Eg vart spurd om å stå på lista, og takka ja under vilkår om å stå nærast som listefyll. Då stemmene vart talde opp, synte det seg at der var nokre kumuleringar og slengjarar, slik at eg kunne mønstre på

Sven Arve Agledal koplar propellkontrollskap ombord i Vidar Viking. Ark 125

fast plass.

Har det hatt noko å seie for deg i kommunalpolitikken, at du har ein del år bak deg i organisasjonslivet?
- Definitivt ja! For det første har ein då ved fleire anledningar gjerne måtte ta ordet i større og meir formelle forsamlingar tidligare, slik at det å bryte "lydmuren" vart noko enklare. For det andre har ein på ein måte fått ei slags politisk ballast med seg ved å vere aktiv i fagforeiningar, slik at når ein sit og skal vurdere saker i kommunestyret er det lettare å plassere lojaliteten der den høyrer heime.

Kva saker er du spesielt oppteken av i kommunepolitikken?
- Det eg har vore mest oppteken av, er at vi skal organisere og administrere kommunen slik at vi får mest mogeleg velferd for den enkelte for dei kronene vi mottek i statlege overføringar. Dette gjennom at Hyllestad Arbeiderparti for eksempel har programfesta ein skule i kommunen, der vi kan byggje opp eit sterkt fagmiljø, og ein mest mogeleg rettferdig skule for dei elevane som går der. Dette høyrest ut som politikarprat, men slik er det no ein gong. Ellers ivrar eg for at innbyggjarane også i distrikta skal få tilgang til den nyaste teknologien, når det gjeld kommunikasjon. Med dette meiner eg for eksempel breiband, som kunne skape grunnlag for nyetableringar både for næringsliv, og for å flytte byråkrati og politisk makt ut frå sentralt østland til distrikts Noreg.

Har arbeidet ditt med partipolitikk i kommunen gjeve meirsmak, kunne du tenkje deg å drive det lenger, til rikspolitikken?
- Eg tykkjer det er interessant å kunne drive med politikk. Eg interesserer meg eigentleg meir enn eg likar av og til. Dette fordi at som lokalpolitikar går det altfor mykje vekk av det som ellers skulle vore fritid.
Dersom det hadde vore mogeleg å vere rikspolitikar, og kunne bu i distrikta, då kunne det vore interessant. Men førebels er eg altfor heimekjær. Men kanskje om nokre år.

Vidar Viking ved skipsverftet Havyard Leirvik. Ark 125

Kvar på kartet?

Hyllestad er ein liten industrikommune
Hyllestad kommune ligg på nordsida ytst i Sognefjorden og har omlag 1500 innbuarar. Leirvik i Sogn er viktigaste tettstaden og handelssenter, medan administrativt senter for kommunen ligg i Hyllestad. I kommunestyret som har 21 representantar har Arbeidarpartiet 6 og ordføraren, Senterpartiet har 9, og ei bygdeliste har 6 representantar.
Næringsgrunnlaget er Industri, jordbruk og oppdrett. Som i andre utkantkommunar er også landbruket i tilbakegang, medan oppdrettsnæringa her kan vere ei av dei framtidige vekstnæringane.
Det er likevel industrien med skipsverftet Havyard Leirvik, som er den viktigaste arbeidsplassen i kommunen. Ein reknar at minst 250 arbeidsplassar er knytt til verftet, anten direkte eller indirekte. Langt fleire av kommunen sine innbuarar er dermed direkte avhengig av inntektene frå denne verksemda.
Verftet som inntil for eit og eit halvt år sidan var eigd av Kværner, er no eigd av interesser på Møre. Verftet byggjer skip ved å sette saman seksjonar som er bygd i Litauen. Framleis er det usikkert kva strategi dei nye eigarane har med omsyn til langsiktige mål, og med omsyn til å nytte utanlandske leigearbeidarar, til dømes til røyrleggjararbeid.
Rysjedal Elektro er den lokale installasjonsverksemda som tek seg av elektroinstallasjonen på båtane. Ein eigen avdeling med omlag 25 tilsette er sysselsett med dette arbeidet. Rysjedal Elektro har omlag 50 tilsette og fleire bein å stå på. Forutan skipsinstallasjon driv dei og med landbasert installasjon og reparasjon av kvitevarer. Dei har og ein butikk i Leirvik og ein i Høyanger. Dei har ei avdeling som driv vedlikehald mellom anna på ferjer, og ei røyrleggjaravdeling med to tilsette.
Montørklubben ved Rysjedal Elektro har for tida 21 medlemmar.

Av Kristian Pedersen

Det ekstraordinære landsmøtet og val av delegatar til landsmøtet var hovudsaker på distriktet sitt representantskapsmøte. Det vart sjølvsagt debatt kring leiarspørsmålet i forbundet. Dei fleste av debattantane meinte at Anders Kristoffersen måtte gå av som leiar på grunn av det økonomiske rotet i forbundet. Men det var og nokre få som hadde tillit til leiaren. Montørforum registrerte at dei fleste av desse hadde sin bakgrunn i TD-miljøet.

FÅ HADDE

møtet blei opna av distriktet sin leiar Ove Toska. Han sa i si innleiing at forbundet no var i ein vanskeleg situasjon og at saka med økonomisk rot hadde prega forbundet i det siste. Leiaren framheva at dei organ som hadde arbeidd med saka hadde gjort det på ein ryddig og respektfull måte. Frode Eriksen og Åge Blummenfelt blei valt til dirigentar for dei 43 representantane på møtet.

Ekstraordinært landsmøte

Svein Davidsen frå forbundsstyret gjekk først på talarstolen og gav eit bilete av situasjonen og eit tilbakeblikk på prosessen i saka. Han sa at hovudkasserar Anders Hansen hadde trekt seg på det siste møtet i forbundsstyret. Om prosessen i saka oppsummerte han at administrasjonen hadde vist liten interesse for den økonomiske situasjonen og ikkje tatt problema med økonomien på alvor. - Det er eit stort beløp i gap mellom innbetalt og berekna forsikringspremie og kontingent, sa Davidsen. Medlemmane veit veldig lite om denne saka og me fryktar ei

Ove Toska orienterte representantskapet i distriktet. Ark 124

Ekstra representantskapsmøte i distriktet, Folkets Hus, Bergen 18 Januar 2001.

TILLIT

TIL FORBUNDSSSLEIINGA

medlemsflukt når dette blir allment kjent, sa Jan Henrik Larsen. Åge Blummenfelt syntest det var ille at administrasjonen ikkje har teke desse problema på alvor. - Landsmøtet må sei at me ikkje kan ha det slik, avslutta Blummenfelt. Svein E. Solheim (TD) trudde ikkje problema ville bli løyst med ny leiar og kasserar. Solheim syntes forbundsstyret hadde gjort for lite i denne saka og han var sterkt i mot at det skulle haldast ekstraordinært landsmøte. Tor Sundby (IRI,heis) var ueinig med Solheim og syntest at forbundsstyret hadde gjort mykje for å rydda opp i denne saka. – Me har ein leiar som ikkje har tatt ansvar. Anders Kristoffersen må gå, sa Sundby.

Eit stort fleirtal ville ha ny forbundsleiing

Styret i distriktet hadde laga ein uttale til ekstraordinært landsmøte. Den gjekk i korte trekk ut på at det økonomiske rotet måtte få konsekvensar for leiinga i forbundet. Ove Toska gjekk på talarstolen og spurde om møtet ville slutta seg til uttalen. Ina Hess (PD) påstod at dette var eit bunde mandat og sa at ho kom til å stemma i mot uttalen, slik ho gjorde i distriktstyret. Idar Bruvik (TD) sa at han ikkje hadde nok informasjon no, til å ta standpunkt i saka. – Eg vil venta til landsmøtet, sa Bruvik. Kjell Sverre Aasheim (IRI) meinte det fanst meir enn nok informasjon no, og syntest det var på høg tid å ta standpunkt. Uttalen blei vedteken mot 8 stemmer.

Gunnar Røssland frå Siemens Bergen gjekk inn for utskifting av forbundsleiinga. Ark 124

Svein E. Solheim frå Bravida tilhøyrde mindretalet som meinte leiinga burde halda fram. Ark 124

Av Kristian Pedersen

Halvårsmøte i EL&IT-forbundet distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane

Forsvar velferdsstaten

Det økonomiske rotet med kontingentinnbetalingar i forbundet blei eit heitt tema på distriktet sitt halvårsmøte. Det var to tydelege leirar som talde for og i mot den tidlegare forbundsleiinga. Distriktssekretær Jan Henrik Larsen sa at me ikkje berre må kritisera næringslivstoppane. - Me må rydda i eige hus, sa han. Torstein Dahle innleia til temadebatt og heldt eit levande innlegg til forsvar for velferdsstaten. Han la mykje av skulda for skjeivhetane i samfunnet på dei rike sin uhemma pengebruk.

Siviløkonom Thorstein Dahle held hovudinnleiinga til temadebatten "Ja til velferdsstaten" Ark 122

Halvårsmøtet i EL&IT forbundet distrikt Hordaland og Sogn og Fjordane. I framgrunnen Reidar Sekkingstad, Ove Toska og Jan Henrik Larsen. Ark 122

Møtet vart opna av distriktet sin leiar, Ove Toska. Han ynskte velkommen til dei relativt få representantane som var møtt opp. Berre 33 av 60 representantar var tilstades. Også blant gjestene var det meldt forfall; Jan Olav Andersen frå forbundet skulle halda innlegg til temadebatten om «harmonisering av våre tariffavtalar». På grunn av den vanskelege økonomiske situasjonen i forbundet var han i staden oppteken med annan møteverksemd. Svein Davidsen frå forbundsstyret ville orientera om saka i løpet av møtet.

Toska orienterte vidare om dei viktigaste sakene styret hadde arbeidd med sidan årsmøtet. Fokus hadde vore retta mot tariffoppgjer, renteauken og privatisering av Statoil. Styret hadde og utarbeidd ein uttale til forsvar av velferdsstaten, som han ba møtet slutta opp om.

Det var kome inn ei tilleggssak til dagsorden, den gjaldt omstillingar i Bravida og Idar Bruvik ville gje møtet ei orientering.

Det var ingen kommentarar til innkallinga, og dagsorden blei godkjent med denne tilleggssaka. Frode Eriksen og Tove Bryn blei valt til dirigentar.

Studie og HMS

Leiar for studie og HMS-utvalet Ina Hess orienterte om utvalet sitt arbeid og fortalde at dei hadde kartlagt kven som var hovudverneombod kringom i bedriftene. Dei heldt og på med ei undersøking om utdanninga til verneomboda i distriktet. Vidare arbeidde gruppa med å definera sine eigne oppgåver.

Organisasjon

Ove Toska orienterte om organisasjonen. Toska sa at distriktet sin organisasjon jamnleg var på dagsorden. - Arbeidet går greitt. Styret utfyller kvarandre og fungerer godt. Me er og heldige som har ein god administrasjon, sa leiaren.

-Økonomien i distriktet er stram og me har redusert antalet styremøter for å betra den, sa Toska.

Økonomi

Kasserar Åge Blummenfelt la fram oversikt over økonomien i distriktet. Han poengterte at dette var foreløpige tal og at dei ikkje var til handsaming, berre til orientering her på halvårsmøtet. Distriktet har eit lite underskot no, og det ser ut til å bli eit moderat underskot ved årets slutt, sa han.

Forsvar velferdsstaten

EL&IT-forbundet distrikt Hordaland Sogn og Fjordane hadde valt «Ja til velferdsstaten» som hovudtema på dette halvårsmøtet. Siviløkonom Torstein Dahle heldt hovudinnlegget under temadebatten.

Han heldt eit levande innlegg til forsvar for velferdsstaten og forklarde kor svekka den var blitt dei siste åra. Dette fordi marknaden hadde fått for frie tøylar i økonomien her i landet. Torstein Dahle hevda at slike som Røkke la beslag på offentleg sektor. Dette fordi dei brukar sine inntekter til å binda opp varer, tenester og arbeidskraft som kunne vore nytta av det offentlege. Prisstiginga ville bli enorm viss alle skulle bruka alle inntektene sine. Nokre må la vera å bruka inntektene sine for å halda balansen. Hovudspørsmålet i norsk økonomi er kven som skal la vera å bruka inntektene sine, sa Dahle.

Frå debatten

Atle Teigland var den første som teikna seg til debatten. Han meinte det viktigaste i kampen om velferdsstaten var fordeling av verdiar og byrdar. Den foreslegne skatten på aksjeutbytte var eit steg i rett retning, meinte han. Teigland stilde spørjeteikn med at Statoil skulle privatiserast. Statoil «pøsar» pengar inn i statskassa, kvifor skal det då privatiserast og gjevast til gribbane, undrast han. Atle Teigland var forundra over at «såkalla» sosialistar stod i bresjen for privatiseringa.

Ove Toska sa at me heile tida må slåss for at velferdsstaten skal bestå og bli betre. - Ei viktig oppgåve er å

fredag 13 oktober 2000, Folkets Hus ,Bergen.

med politisk styring

få dei arbeidsledige nevane i sving. Bedriftene har mykje å gjera når det gjeld tilrettelegging slik at mange fleire kan koma i arbeid. Toska var lei av at bankøkonomar snakka renta oppover og oppfordra politikarane til å koma på banen med styring av renta.

Åge Blummenfelt sa at alle tariffoppgjer sidan 1992 var prega av moderasjonslina. Han peika på at det var svekkjande for moralen til arbeidsfolk når slike som Røkke ausar rundt seg med pengar.

Svein Davidsen meinte politikarane ikkje hadde teke marknadskreftene på alvor. Vidare meinte forbundsstyrerepresentanten at LO ikkje gjer jobben sin. Han viste til at det var dei lokale fagforeiningane som sette i gong renteaksjonen. Davidsen oppfordra grasrota til å bretta opp armane og bli einige om samfunnsutviklinga.

Hovudinnleiar Torstein Dahle gjekk på talarstolen for å oppsummera debatten.

I ein kommentar til Atle Teigland sitt innlegg sa han at skattlegging av aksjeutbytte ikkje blir særleg inntektsgjevande for statskassa. Men det er ein viktig kvalitet ved dette forslaget fordi det rettar seg mot dei rike, meinte han. Torstein Dahle karakteriserte bedriftseigarar sine argument mot forslaget som «det reneste nonsens».

Ina Hess hadde i sitt innlegg stilt spørsmål om ein måtte setja av meir pengar til framtidige pensjonar. Torstein Dahle svarte avslutningsvis på dette og sa at det vil vera nok pengar til pensjonar. - Problemet er at det ikkje vil vera nok folk i arbeid til å produsera dei varene og tenestene som pensjonistane vil kjøpa. - Når «eldrebølgja» kjem, om ca. 15 år vil det vera 1 mill. personar utanfor arbeidslivet. Dahle karakteriserte dette som ei veldig viktig sak, som måtte setjast fokus på frametter.

Økonomisk rot i EL&IT-forbundet

Styremedlem i distriktet og forbundsstyremedlem Svein Davidsen informerte halvårsmøtet om den alvorlege situasjonen forbundet var komen i. - Etter samanslåinga med TD har det oppstått alvorleg økonomisk rot i samband med kontingent- og forsikringsinnbetalingar. Forbundsstyret har heile tida etterlyst oversikt over økonomien frå administrasjonen. Svaret har heile tida vore at alt har vore under kontroll. Då me endeleg fekk innsyn i saka viste det seg at det mangla fleire millionar på inntektssida frå kontingent og forsikring, sa Davidsen. Det blei engasjert revisor for å sjå på tilhøvet og det blei avdekt alvorlege manglar på rutinar. Svein Davidsen understreka at det ikkje var tale om underslag.

Det er laga ei tiltaksliste og alle krefter blir sett inn for få inn pengane og for å begrensa tapet, sa Davidsen. Det vert opp til landsstyret å avgjera om det skal lysast ut ekstraordinært landsmøte, med nytt val av leiing som sak.

Ove Toska sa i ein kommentar til saka at distriktsstyret heile tida har hatt ei dårleg magekjensle med hensyn til kontingentinnbetalinga. - Eg har full tillit til forbundsstyret. Men dei som har ansvaret må ta ansvar, sa Toska.

Ina Hess kommenterte også saka frå talarstolen. Ho håpte at saka kunne løysast utan at styret måtte gå av. Ho argumenterte mellom anna med at eit ekstraordinært landsmøte ville bli for dyrt.

Distriktssekretær Jan Henrik Larsen hadde eit heilt anna syn. Nokon må stillast til ansvar for dette, sa han. - EL&IT-forbundet har eit problem med troverdighet overfor medlemmane. Me må ikkje berre kritisera næringslivstoppane, me må og rydda i eige hus, sa Larsen.

Heismontørane sin representant Tor Sundby var og klar i sin tale. - Desse må gå, sa han i ein kort kommentar frå talarstolen.

Svein Davidsen stilte spørsmålet om kvifor vi treng ein organisasjon som "Forsvar velferdsstaten" når vi har LO! Vi i fagrørsla må engasjere oss mykje meir for velferdsstaten, sa han. Ark 122

Atle Teigland sa at den føreselgne skatten på aksjeutbyte var eit steg i rett retning. Ark 122

Ove Toska sa at vi må heile tida slåss for at velferdsstaten skal bestå, og bli endå betre. Han oppfordra politikarane til å koma på banen med styring av renta. Ark 122

Av Erik Grytdal

Om rikinger, makt og demokrati

Under temadebatten "Forsvar velferdsstaten" på distriktets halvårsmøte, var det brei enighet om at de rikes (over)forbruk ikke kunne forsvares moralsk sett. Men det ble likevel stilt spørsmål om dette forbruket hadde noen praktisk (realøkonomisk) betydning for økonomien i Norge. Men å se på et hvert overskudd utelukkende som et spørsmål om forbruk, er en lite fruktbar problemstilling, for så enkelt er det ikke.

Ta utgangspunkt i at vi har en velferdsstat som dekker felles behov som skole, helse og trygghet, omlag slik vi kjenner det her i landet. Og forutsett at enhver har en inntekt som dekker behovene for hus, mat, transport og kultur. Da har man det som materielt trengs for et godt liv. Med dagens pengeverdi vil en inntekt på en million kroner i året være langt over det som trengs for å innfri et slikt krav.

Inntekter utover dette handler derfor ikke om å dekke behov, men om å *utøve makt* . Noen rikinger er større fjols enn andre, og bruker deler av inntekten for å vise overfor andre hvilken posisjon de har på den sosiale rangstigen. Da utøver de *symbolsk makt.* Dette er ikke bare til å le av, det har også den alvorlige siden at det bidrar til å bekrefte overfor alle andre at slik er maktfordelingen i samfunnet, og slik skal det også være. Slik reproduseres *ideen* om det urettferdige samfunnet som det *naturlige*.
Ikke alle rikinger er like opptatt av å anvende rikdommen til fjas og idioti. Men så og si alle rikinger investerer overskuddene sine i noe de tror de kan tjene *enda mer* penger på i neste omgang. Da utøver de en *reell makt* over utviklingen i samfunnet, ved at investeringene styrer utviklingen i en bestemt retning.
Noen ganger er slike investeringer til beste for folk flest, andre ganger ikke. Problemet med private inntekter utover det å dekke et normalt forbruk er derfor at de er uttrykk for en maktutøvelse på siden av samfunnets demokratisk valgte organer. Med andre ord en form for *udemokratisk maktutøvelse*. Det er på dette grunnlaget rikingenes inntekter utgjør et alvorlig problem for økonomien i Norge.

Lønnsstatistikken

Fastlønnsstatistikk 2000
Timefortjeneste for service/fastlønn til montørene.

KLUBB FASTLØNN	LAVESTE FASTLØNN	HØYESTE FASTLØNN	GJ.SNITT GODTGJ	HELLIGDG
ABB INSTALLASJON BERGEN	125,32	146,32	136,95	141,95
ABB INSTALLASJON FØRDE	121,66	141,66	128,33	137,69
ABB INSTALLASJON NORDFJ.EID	125,66	137,66	130,08	137,69
ABB INSTALLASJON VOSS	127,32	146,82	134,82	Lik fastlønn
ABB OFFSHORE SYSTEM	135,50	140,16	137,83	151,36
AKER ELEKTRO BERGEN	140,00	179,89	159,94	168,13
AKER ELEKTRO INDUSTRI & MARINE	125,95	133,40	131,13	166,70
AKER ELEKTRO MARITIM STORD	124,32	159,92	150,00	171,12
BERGEN INSTALLASJON	134,72	140,72	139,52	Lik fastlønn
BRØDRENE LARSEN A/S	137,86	147,66	141,27	Lik fastlønn
ELEKTROINSTALLASJON BERGEN	129,32	143,32	136,99	143,32
ELEKTROINSTALLASJON BØMLO	126,16	138,40	132,45	126,66
ELEKTROEN A/S	138,13	138,13	138,13	138,13
FRØLAND OG NOSS	137,00	137,00	137,00	141,00
ING. A. SLETTEN A/S	134,16	140,16	137,87	Lik fastlønn
ING. GEIR DALHAUG	125,99	146,23	128,50	142,16
ING. HANS PEDERSEN A/S	127,32	146,32	Ikke oppgitt	Lik fastlønn
INST. HÅKON OLSEN A/S	137,00	141,00	140,25	Lik fastlønn
KVINNHERAD ELEKTRO	121,32	136,32	126,95	Lik fastlønn
KNUT KNUTSEN A/S	139,59	145,87	139,59	Lik fastlønn
KORSVOLD EL. INSTALLASJON	126,50	141,50	137,10	146,50
LOS ELEKTRO	121,00	130,21	129,00	129,00
M. PRESTEGÅRD A/S	119,66	142,66	129,56	Lik fastlønn
MAGNUS THUNESTVEDT A/S	134,32	149,32	138,34	135,15
MARITIM ELEKTRO	130,32	135,32	134,19	Lik fastlønn
B. MIKKELSEN A/S	131,66	131,66	131,66	131,66
NBN ELEKTRO A/S	119,32	151,50	133,60	119,32
PETTERSON&GJELLESVIK A/S	127,22	151,90	140,11	145,96
RYSJEDAL ELEKTRO A/S	123,32	129,32	127,99	Lik fastlønn
SIEMENS BERGEN	137,32	144,32	140,32	146,50
SIEMENS SUNNFJORD	119,32	131,32	125,86	128,16
SIMONSEN ELEKTRO A/S	126,66	133,40	130,21	Lik fastlønn
STOMAS A/S	123,32	137,32	132,43	Lik fastlønn
SVEIN HATVIK A/S	135,00	147,00	144,00	Lik fastlønn
SÆTREN INSTALLASJON A/S	132,42	143,73	136,90	Lik fastlønn
SØNNICO BERGEN	131,00	149,00	141,00	Lik fastlønn
ULVESUND ELEKTRO	126,82	138,82	135,82	Lik fastlønn
VOSS ELEKTRO A/S	132,82	147,00	134,00	Lik fastlønn
GJENNOMSNITT SUM:	129,27	142,69	135,94	

Timesatsene er eksklusiv det individuelle fagarbeidertillegget i § 3C.
Dette betyr at satsene i gjennomsnitt skal være 3 til 5 kr høyere.

De glemte

En gang var det å ha et sted å dra på ferie til ikke noe sjølsagt gode for arbeidsfolk. Ikke retten til ferie heller for den saks skyld. Men fagbevegelsen så det som sin oppgave å skaffe sine medlemmer feriesteder, og maktet den oppgaven også. Siden kom bilen og sydenturene, og interessen for fagbevegelsens hytter og feriesteder forsvant. Men fortsatt finnes mange av disse stedene, og ildsjeler som på trass har slått ring om dette fenomenet, som dessuten i ettertid kan ha vist seg å være gode investeringer for foreninger og klubber. Tar en til takke med nøktern standard, kan medlemmene i fagbevegelsen fortsatt leie hytter tilpasset en slunken lommebok.
Vi har derfor tatt for oss noen tilbud våre medlemmer kan benytte seg av.

To hytter på Kvamskogen i Hordaland

Fra telesektoren i distriktet har vi fått opplysninger om to hytter som El&IT-forbundet eier på Kvamskogen, og som medlemmene kan leie. Kvamskogen er området langs riksvei 7 mellom Tysse og Norheimsund i Hordaland fylke.

Riksebu

Riksebu ligger på Kvamsskogen, og er en helårshytte. Riksebu består av 2 leiligheter, hver med stue, kjøkken, 3 soverom med henholdsvis 6 og 8 sengeplasser. Totalt 14 sengeplasser. Det er ikke innlagt vann.
Oppvarming panelovner og vedovn.
Aktivitetsmuligheter er fjellterreng med flere skiheiser i nærheten. Gode bade- og fiskemuligheter.
Adkomst er med buss eller bil langs riksveg 7. Det er parkeringsplass fem minutter fra hytta. Nærmeste dagligvareforretning 30 km.
Kontaktperson for Riksebu er **Karstein Bortveit, Telefon 917 18 964, Telefax 56 30 19 72.**

Morsenesset

Morsenesset ligger i Eikedalen, Kvamskogen og er en helårshytte. Morsenesset består av peisestue, kjøkken og fire soverom med i alt 14 sengeplasser. Det er innlagt varmt og kaldt vann. Oppvarming panelovner, vedovn og peis.
Aktivitetsmuligheter er fjellterreng for ski og fotturer. Gode bade- og fiskemuligheter. To robåter.
Adkomst er med buss eller bil langs riksveg 7. Parkeringsplass ved naustet (10 min rotur) eller 10 min å gå fra parkeringsplass ved bilvei. Nærmeste dagligvare-

Av Erik Grytdal

feriemålene

forretning 10 km.
Kontaktpersoner for Morsenesset er **Roald Fond telefon 908 84 353, eller Steinar Sundfjord telefon 917 18 978. Begge har telefax 55 96 96 49.**

To hytter på Askøy i Hordaland

Fra telesektoren i distriktet har vi også fått opplysninger om to hytter som El&IT-forbundet eier på Skotnes på Askøy, og som medlemmene kan leie. Askøy er ei øy vest for Bergen, med broforbindelse.

Teletun ligger på Skotnes, Askøy, og er et tun med to helårshytter. Den ene hytta har stue, spiserom, kjøkken og 3 soverom med 12 sengeplasser. Den andre hytta har 1 rom med kjøkken og sovealkove med 4 sengeplasser. Totalt 16 sengeplasser. Det er innlagt kaldt og varmt vann, og det er vannklosett og dusj.
Aktivitetsmuligheter er skogsterreng med gode muligheter for sjøfiske, bading og skogsturer. Båt med påhengsmotor. Adkomst er med buss eller bil fra Bergen. Parkeringsplass. 30 minutter å gå, eller 10 minutter med båt.
Nærmeste dagligvareforretning er Spar-butikk på Fromreide, 10 minutter med båt.
Kontaktperson for Teletun er **Edgar Knutsen, Telefon 55 96 52 57.**

Til venstre: Teletun

Under: Brekkehytten i Bergsdalen. Annekset med plenumssal til venstre. Arkiv Ingvar Andreassen

Stort feriehjem med god standard, Bergsdalen i Hordaland.

Fra offentlig sektor i distriktet (BKK) har vi fått opplysninger om et feriehjem som El&IT-forbundet eier sammen med Lysverkenes personalforening (Norsk kommuneforbund), i Bergsdalen, og som medlemmene kan leie. Bergsdalen ligger i området langs fylkesvegen mellom Dale og Voss i Hordaland fylke.

Brekkehytten ligger på Brekke i Bergsdalen. Brekkehytten er bygget i 1954 opprinnelig som en av BKK sine anleggsbrakker. Hytten er gjennom

tiden blitt utbygget og modernisert, og er i dag et feriehjem med en grunnflate på 340 kvadratmeter på to etasjer og underetasje. Hytten har 15 soverom med vask med kaldt og varmt vann. To, tre og firesengers rom med sengetøy. Du må ta med dynetrekk, putetrekk og laken. Hytten har et velutstyrt kjøkken, spiserom, peisestue og eget barnerom. Felles dusjer og toaletter, gode sanitære forhold. I tillegg til selve hytten er det et anneks med en egen plenumssal for bruk til kurs, møter og lignende. Annekset er bygget i 1989. Hytten blir drevet på dugnad av et eget styre valgt av klubben, og er godt besøkt, spesielt i påske og vinterferier.

Aktivitetsmuligheter er fjellterreng med gode turmuligheter, både for skiturer og fotturer. Kjører en litt lenger, til Hamlagrø, er mulighetene for skiturer enda bedre. Fin akebakke ved hytta, barnevennlig.

Fuglesang gård. Ark EG

Adkomst er med buss fra Dale eller bil fra Bergen. Parkeringsplass. Nærmeste dagligvareforretning er på Dale, cirka 10 kilometer.
Kontaktperson for Brekkehytten er **Ingvar Andreassen, Telefon 55 12 84 87. Adresse er: Lysverkenes Feriehjem, Kokstadvegen 37, Postboks 7050, 5020 Bergen.**

Ferie og fritidssenter ved Nesodden, Akershus

Fuglesang ferie og fritidssenter består av i alt 18 hytter beliggende ved Nesodden, innerst i Bunnafjorden. Fuglesang er et godt alternativ for familier med barn, bare 10 - 15 minutters biltur fra Tusenfrydparken og kjøpesenteret på Vinterbro. Fra Oslo tar du E6 sørover og tar av ved Vinterbro og følger veien til Nesset. Tar deretter riksvei 156, Nesoddveien, opp bakkene og tar første vei til høyre mot Knardal.

Fuglesang er en gård omgitt av skog, og hyttene ligger spredt rundt på gården. Naturskjønne omgivelser, innmark, løvskog og barskog. Gården drives av forpakter, og her er dyr som gris, høns, geit, kanin og hest. Muligheter for barn å ri. Trampoline.
Salg av jordbær, egg og poteter.
De 18 hyttene er utstyrt for 4-6-8 personer og har kjøkken med utstyr, kjøleskap og komfyr. Sengetøy fåes utlevert av forpakter. Det er ikke innlagt vann, men det er vannposter nær ved hyttene.
Felleshus med dusj, badstu, WC og vaskemaskin. I det gamle hovedhuset er det salong og oppholdsrom med TV, fullt utstyrt kjøkken med oppvaskmaskin. Utegrill.

En av hyttene på Fuglesang ferie og fritidssenter. Ark EG

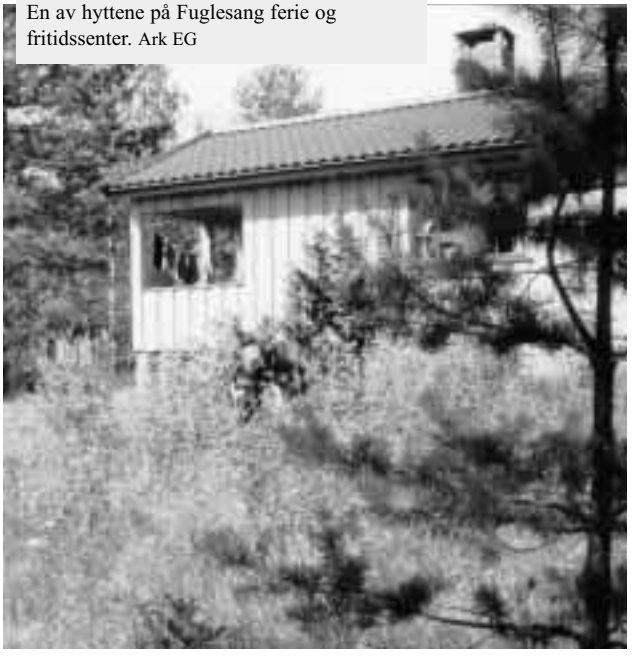

Fuglesang ligger i Frogn kommune, og flere steder verdt et besøk er innen rekkevidde. Tusenfryd og kjøpesenteret på Vinterbro er nevnt. Du kan kjøre inn til Oslo 35 km, eller du kan kjøre 22 km til Nesoddtangen og parkere, og ta fergen til Aker Brygge. Breivoll ved Nesset, 10 minutter unna (bil) er et svært friluftsområde med fine bademuligheter. De som heller foretrekker Oslofjorden framfor Bunnafjorden kan dra til Drøbak, dit er det 11 km.
Fuglesang er åpent hele sommerhalvåret. Ukeleie lørdag til lørdag i fellesferien blir prioritert. Ellers også helgeleie. Du bør ha bil når du bor her, ellers kan det bli tungvint. Fuglesang eies av Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus.

Opplysning og bestilling på Fuglesang:
Elektromontørenes Forening Oslo og Akershus, Møllergata 37, 0179 Oslo. Telefon 22 98 04 70. Telefax 22 11 08 34.
E-post: firmapost@el-fagarbeiderne.no

Yrkesfaglærer utdanning

Høgskolen i Bergen tilbyr også i år en treårig yrkesfaglærerutdanning til alle som har et fagbrev innen elektro eller mekaniske fag samt to års relevant prasis.
Yrkesfaglærerutdanningen er en ny utdanning. Utdanningen skal sikre at yrkesfaglig studieretning i videregående skole får kvalifiserte lærere, men utdanningen kvalifiserer også for andre interessante yrker. Her kombineres pedagogisk utdannelse for yrkesfag med faglig fordypning innen tekniske fag som til nå ikke har vært vanlig.
Ved opptak i år 2001 stilles det ikke krav til generell studiekompetanse.
Ytterligere informasjon finnes på :
http://home.hib.no/ai/yflu/

Søknadsfrist: 15 april 2001 ordinært opptak

Studiested:
Høgskolen i Bergen
Avdeling for ingeniørutdanning
Nygårdsgaten 112
5020 BERGEN
Telefon: 55 58 75 00

Av Anne Siri Sørlie

Leder av ungdomsutvalget i EL&IT Forbundet, distrikt Hordaland Sogn og Fjordane.

Forbundsskolens introduksjonskurs på Voss

Fra 31. januar til 2. februar arrangerte EL&IT Forbundet Distrikt Hordaland Sogn og Fjordane ungdomsintroduksjonskurs på Park hotell, Voss. Veiledere på kurset var Elin Seppola Brandvoll fra Telenor Mobil, Bardufoss, og Distriktssekretær Arthur Sjursen. I tillegg var Anne Siri Sørlie med som representant fra ungdomsutvalget i distriktet.

Det var stor interesse for kurset, over 60 ungdommer hadde meldt seg på! Av disse fikk 25 plass. Det var en noe annerledes måte å kjøre kurs på, ingen pulter eller foredrag, deltakerne hadde selv ansvar for egen og andres læring. Jeg må si dette ble bra! Kurset ble sjeldent / aldri kjedelig. Vi hadde debatter, leker, dikt, gruppearbeid og rollespill.
Gruppene ble forandret etter hvert slik at alle skulle kunne bli kjent med hverandre. Det gikk igjen på evalueringen at deltakerne syntes dette var positivt.

Historikk, oppbygning og virke, lov og avtaleverket, forskjellige overenskomster / tariffer og ungdomsarbeidet gikk vi igjennom i plenum der deltakerne stilte spørsmål og delte sine erfaringer, de var virkelig engasjerte! De hadde mange ønsker de ville ungdomsutvalget skulle ta tak i, så her blir det nok mye aktivitet fremover.
Elin Seppola Brandvoll, som var en av veilederne, hadde laget et veldig interessant og lærerikt innlegg om historikken der hun blant annet trakk noen sammenligninger fra dagens samfunn, tilbake til opprinnelsen.

Om kveldene hadde vi sosialt samvær med felles middag, og kaffe og sanger etterpå. Evalueringen ble helt topp, alle likte måten kurset var lagt opp på, det hadde innfridd de fleste forventninger, og samtlige ville anbefale kurset til andre. Dessuten hadde de fleste veldig lyst til å ta grunnkurset, og gjengen ville gjerne møtes igjen ved en senere anledning.

Merk: Neste ungdomskurs holdes på Sunnfjord Hotell, Førde 18 - 20 april 2001 (red. anm.).

Av Jan Henrik Larsen

Skal elektrofagene holde en høy kvalitet i framtiden, så må vi sikre oss en god rekruttering. Vi er interessert i å få dyktige elever fra grunnskolen til å søke til faget. Man skulle tro at også arbeidsgiverne så seg tjent med en slik tankegang, men den gang ei! På yrkesmessen i Bergen Kongressenter måtte EL&IT Forbundet aleine ta ansvar for informasjon om elektrofagene.

Yrkesmesse – Vi satser på ungdom!

LO i Bergen hadde tatt initiativ til en yrkesmesse som skulle gi elever fra grunnskolen informasjon om de mulighetene de har ved valg av utdanning.
Vi ble som fagforbund invitert til å lage et eget stand der vi kunne fortelle litt om elektrofagenes fortreffelighet. Vi tok i mot utfordringen og satte i gang å planlegge dette.
Målgruppen var elever fra 9 og 10 klasse fra grunnskolen, så informasjonen måtte tilpasses denne gruppen. EL&IT Forbundet i Hordaland tok kontakt med de tillitsvalgte ved ABB Installasjon i Bergen, BKK og Bravida, og ba disse komme med utstyr og ideer om hvordan vi best kunne profilere elektrofagene.
Sporty som disse er, så tok de oppgaven på strak arm og lagde en fin utstilling som elevene som kom på messen satte stor pris på. Til å rettlede og informere elevene, så var montører fra alle disse selskapene tilstede de 3 dagene messen varte.
Framtidens fagfolk.
Vi vet allerede i dag at der vil bli stor konkurranse om å få ungdom til de forskjellige yrkene som trenger folk. Derfor er det svært viktig at vi markedsfører elektrofagene offensivt slik at vi får dekket vårt behov. Hvis vi ikke klarer det, så vil etterspørselen bli dekt på andre måter. Vi vil da enten få et stort innslag av fagfolk fra andre land, eller at kravene som settes for å utføre elektriske installasjoner vil bli senket. En tredje mulighet er en kombinasjon av begge disse scenariene. Uansett så vil dette være en situasjon som vi må prøve å unngå.
Derfor satser EL&IT Forbundet i Hordaland store ressurser på å informere om våre fag, og vi tenkte at dette vil sikkert den lokale avdelingen av NELFO også være med på. På denne måten kan vi dele på utgiftene og få en bedre mulighet til å presentere oss. Men her går NELFO like blindt framtiden i møte som da vi krevde etterutdanning for montørene. De ser ikke problemet! De ser knapt nok de problemene vi har i dag, og da var det kanskje litt optimistisk av oss å tro at de kunne se morgendagens problemer. Vi kommer til å ta opp dette med NELFO ved en passende anledning, men vi må trene litt på hvordan vi skal presentere saken. Vi må gjøre med NELFO som med elevene fra grunnskolen, ligge informasjonen på det nivå mottakeren står på!!
I mellomtiden så får vi som ansvarlig organisasjon ta ansvar for rekruttering til faget.

Godt med interesserte ungdommer på yrkesmessen. Torild Gudim fra ABB Installasjon orienterer om elektrikerfaget. Ark 124

El&IT- forbundet hadde sjølsagt en sentral plass på yrkesmessen. Ark 124

Med dollartegnet på bukseræven. Hvilke forventninger har ungdommen egentlig til arbeidslivet? De færreste har nok gjort seg opp en endelig mening om det foreløpig. Ark 124

Av Arne Runnane

Utdanningsmesse for Sunnhordland

Utdanningsmesse for Sunnhordland ble holdt på Vikahaugane Sportssenter Stord, 8 februar 2001.
Dette er en magnet for skoleungdom som skal velge seg en yrkesretning, og det deltok over 50 utstillere, som var skoler, bedrifter og organisasjoner.
Stordkontoret av EL & IT Forbundet deltok for første gang med sin informasjonsstand, og samarbeida med opplæringskontoret ELAS, Sunnhordland Kraftlag og NELFO om planlegging og gjennomføring.
Vår stand syntes å være populær, og vi fikk godt med besøk av interessert ungdom som hadde spørsmål i forbindelse med elektrofaget.
De fleste skolene over barnetrinnet hadde fri deler av dagen for å besøke messa, slik at det var en jevn strøm av besøkende fra kl. 0800 - 15.00. Etter at skolene var slutt for dagen var messa fortsatt åpen til klokka 18.00, og en del voksne og foreldre benyttet da anledningen til å stikke innom.

Uttalelse vedtatt på EL & IT Forbundets distrikt-stariffkonferanse i Haugesund 20 oktober 2000, for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Distriktstariffkonferansen for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal mener:

Arbeidet med harmonisering av tariffavtalene i elektrobransjen må forseres.

EL&IT forbundet må straks iverksette tiltak for bringe arbeidet med harmonisering av tariffavtalene i elektrobransjen videre, bl.a ved å sikre at et samarbeid kommer i gang forbundene i mellom. Mulighetene for at tariffavtalene kan utgjøre en konkurransefaktor i forbindelse med oppkjøp må forhindres, og det må utarbeides grunnlagsdokumentasjon til bruk for grunnorganisasjonene i debatten.

harmonisering av tariffavtaler

I forbindelse med redegjørelse fra forbundets tariffavdeling om harmoniseringsprosessen internt og eksternt krever Distriktstariffkonferansen at EL&IT forbundet straks iverksetter tiltak for bringe arbeidet med harmonisering av våre tariffavtaler videre.

Eksternt
Tariffavdelingen tar initiativ overfor LO Industri og berørte forbund for å få i gang samtaler og arbeid med harmonisering av de ulike offshoreavtaler som hovedmål.
EL & IT forbundet må kreve at LO pålegger de berørte for bund å inngå forpliktende samarbeid.

Internt
Kreve kompensasjon for redusert arbeidstid av reell lønn
Lønn basert på gjennomsnittlig fastlønn i bransjen, eventuelt LOK 3E
Differensiering av offshorelønn
Åpne for lokale lønnsforhan dlinger/ aksjonsmuligheter

Harmonisering av EL & IT forbundets offshoreavtale
Konferansen peker på ulike muligheter og tiltak for å nå målene og foreslår bl.a. følgende:

Styring over produktivitets-lønnssystemene i LOK § 4.
Omfangsbestemmelsen i de forskjellige overenskomster må tilpasses virkeligheten i bransjen
Det må være bestemmelser som ivaretar en vertikal organiser ing. Det må være bestemmelser som er tilrettelagt for personer uten fagutdanning (spesialister) og merkantilt personell
Det er ikke nødvendig at hele bransjen er omfattet av en felles overenskomst, men det er helt nødvendig at kostnadene knyttet til den enkelte arbeidstaker er lik for bedriftene uavhengig av hvilken overenskomst bedriften er bundet av.

Forsvare normalarbeidsdagen
Fremtidige avtaler må være kollektive og landsdekkende

Harmonisering av tariffavtalene i installasjonsbransjen
Den siste tids utvikling i den tradisjonelle installasjonsbransjen viser at vi står overfor store utfordringer for å hindre at det konkurreres på verdien av tariffavtalene. Vi ser en større satsing fra flere aktører med hensyn til oppkjøp slik at de blir tekniske entreprenører. Det er også store endringer som skjer i og med at Bravida og BPA har slått seg i sammen. Kravet til inntjening og /eller utskilling i elverksbransjen gjør at også de ser på det tradisjonelle installasjonsmarkedet som et mulig ekstra bein å stå på. Dette samtidig som at utviklingen både på utstyrsiden og installasjonssiden gjør at stadig flere ting går i hverandre, og de skillelinjene som har vært blir mer eller mindre vasket ut.
Utfordringene til EL & IT Forbundet er å få harmonisert tariffavtalene i disse bransjene. Ved en harmonisering er det en god del hensyn og ta.
Distriktstariffkonferansen vil peke på en del punkter som må ivaretas ved en harmonisering:
Videre krever konferansen at det treffes nødvendige tiltak, slik at grunnorganisasjonene i forbundet settes i stand til å ta en grundig debatt om harmonisering på neste landstariffkonferanse.
Tariffavdelingen må som grunnlag utarbeide sammenlignbare statistikker for å synliggjøre de ulike forskjellene.

UTTALELSE

Uttalelse vedtatt på EL & IT Forbundets distrikt-stariffkonferanse i Haugesund 20 oktober 2000, for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Distriktstariffkonferansen for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal mener:

Nei til moderasjon som bare forplikter arbeiderne

Moderate oppgjør har gitt store overskudd som har gått til å berike bedriftenes ledelse og eiere. Skal moderasjonslinjen videreføres må det garanteres at bedriftsledere og eiere også forpliktes. Ved mislighold fra arbeidsgiversiden må representantskapet i LO avbryte moderasjonslinjen. Deler av overskuddet i bedriftene må avsettes til fond for å dekke EVU-reformen.

Moderasjonspolitikk og skeivfordeling

Fra 1987 har LO ført en moderasjonspolitisk linje i Tariffoppgjørene - kalt "moderasjonslinjen".
Ved å stille moderate lønnskrav skulle bedriftene komme styrket ut i et internasjonalt konkurransemarked, samt at bedriftene skulle få styrket sin egenkapital og sine muligheter til investeringer og nyskapning.

Slik har det ikke gått!
Moderate oppgjør har gitt større overskudd, som har gått til å berike bedriftenes ledelse og eiere. Dette igjen har skapt stadig økende forskjeller og gitt grobunn for en grådighetskultur som landet vårt tidligere har vært forskånet for.

Ved Tariffoppgjøret 2000 tok grunnplanet i LO et generaloppgjør med denne skeive fordelingskulturen og krevde en mer rettferdig fordeling.

LO sin overordnede tariffpolitikk og strategi har vært lagt på de respektive LO Kongressene i disse årene, og kravene har vært utformet i Representantskapet foran det enkelte Tariffoppgjør. Nå står vi foran en ny LO Kongress i 2001, der LOs tariffpolitikk de neste 4 årene skal utformes.

EL & IT Forbundets
Distriktstariffkonferanse 2000 som er samlet i Haugesund, krever at LO nå må ta lærdom av hva som har skjedd.

Vi sier ikke NEI til moderasjon - men NEI til ENSIDIG moderasjon.

Distriktskonferansen krever at ved en eventuell videreføring av "moderasjonslinjen" kreves garantier for en helhetlig moderasjon som også inkluderer bedriftens ledere og eiere.

Av det overskudd som fremkommer i bedriftene kreves også årlige avsetninger til sentrale fond som skal sikre finansiering av EVU reformen.

Dersom LO Kongressen vedtar å videreføre moderasjonslinjen må Representantskapet pålegges å overvåke at arbeidsgiversiden innfrir sine garantier.
Representantskapet skal avbryte moderasjonslinjen ved mislighold eller brudd fra arbeidsgiversiden.

UTTALELSE

Uttalelse vedtatt på EL & IT Forbundets distrikt-stariffkonferanse i Haugesund 20 oktober 2000, for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Distriktstariffkonferansen for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal mener:

Forbundet må opprette en sentral database for å sikre medlemmene arbeid.

Store svingninger i elektrobransjen som krever store opp- og nedbemanninger både i bygg og anlegg og i oljesektoren, fører ofte til at mange av forbundets medlemmer står uten arbeid mens det er mangel på arbeidskraft i andre deler av elektrobransjen. Forbundet må etablere en sentral medlemsdatabase som alltid er oppdatert slik at tillitsvalgte til en hver tid er kjent med hvor det er mangel eller overskudd på arbeidskraft.

Oversikt over sysselsettingen i EL & IT Forbundet

Som kjent foregår det store omstillinger og stadige endringer i bransjene, både på bygg og anlegg og i oljesektoren. Elektrobransjen står dermed overfor mange utfordringer i fremtiden og må posisjonere seg deretter.

Vi har fulgt oljeselskapenes og bedrifters kamp opp mot myndighetene for å bedre sine vilkår, det være seg skattetrykk, avgifter og lignende. Denne kampen førte til stillstand og utsettelse av arbeidsoppdrag, med permitteringer og oppsigelser som direkte konsekvenser.

Byggetidene blir stadig redusert mens omfanget øker, dette medfører store svingninger og krever store oppbemanninger og nedbemanninger på anlegg/prosjekt.

Dette setter store krav til de tillitsvalgte.

På bakgrunn av ovennevnte krever konferansen at forbundet snarest legger ut en elektronisk medlemsbank som gjenspeiler behov/mangel på personell på landsbasis. Konferansen krever videre at der settes av tilstrekkelige ressurser for først å få etablert denne oversikten, for så å sikre at den er operativ/oppdatert til enhver tid.

UTTALELSE

Uttalelse vedtatt på EL & IT Forbundets distrikt-stariffkonferanse i Haugesund 20 oktober 2000, for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Distriktstariffkonferansen for distriktene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal mener:

Den økonomiske støtten til livsopphold under utdanning må på plass

EVU-reformen kan ikke fylle sin rolle så lenge økonomisk støtte til livsopphold fortsatt mangler. EL & IT forbundet må være en pådriver i LO for å få på plass sentrale fond. Forbundet må sammen med LO arbeide for at lærlingene får utgiftene til reise og opphold dekket, når bedriftene sender dem til sentrale opplæringssentra for teoriopplæring.

Reform 94 og EVU-reformen
Reform 94 og EVU-reformen er ment å være bære-bjelker for at vårt samfunn, til enhver tid skal ha en oppdatert og strukturell fagopplæring, samt et red-skap for faglig påfyll og livslang læring.

EL & IT forbundet må arbeide aktivt for å finne en løsning på problemet med støtte til livsopphold under utdanningspermisjoner. Den økonomiske siden ved EVU-reformen mangler fortsatt. EL & IT forbundet må være en pådriver slik at ordningen med fond kommer på plass. Dette er vår reform, og vi må være pådrivere for at reformen ikke blir "glemt" fram mot LO- kongressen.

I siste tariffperiode tapte EL & IT forbundet arbeid-srettssaken om lærlingenes rettigheter under teo-retisk utdannelse. Det er beklagelig at bedriftene er så kyniske overfor morgendagens fagarbeidere samtidig som mangelen på fagfolk øker.

Distriktstariffkonferansen mener at vi nå må gå videre med saken, og derfor må forbundet søke samarbeidspartnere i andre forbund, eller gjennom LO. Det må samordnes en politisk påvirkning i denne saken.

Stian Andersen og Oddbjørn Skålevik. Ark KP

MEDISINKASSEN - FREMGANGSMÅTE VED REFUSJONER

NB! Det er kontoret på Stord som fra 1998 administrerer medisinkassen, og alle medisinregninger må derfor sendes hit. Foreløpige rutiner vil ta sikte på utbetaling en gang i kvartalet. Oppgi også bankkonton nummer der pengene skal innbetales. Adressen er Elektroarbeidernes Fagforening, Postboks 495, 5401 Stord

MEDISINKASSE - VEDTEKTER

§ 1. a Kassens formål er å yte medlemmer og dennes familie tilskudd til medisin ved sykdom, således at hvert medlem, dets ektefelle / samboer, barn under 18 år, medlems etterlatte (enke og barn under 18 år) får refundert tilskudd til reseptbelagt medisin som lege / tannlege har foreskrevet.
Det samme gjelder også for fysisk eller psykisk utviklingshemmede utover 18 år som familien forsørger.

1. b Til de som er nevnt skal kassen også yte tilskudd til dekning av brilleglass, innfatning og kontaktlinser som er ødelagt ved uhell. Tilskuddet er dog begrenset til kr. 300 for innfatning og kr. 300 pr. glass - sam let for hver brille max kr. 900.

1. c For de samme vil det også kunne gies tilskudd til legitimerte utgifter til fysikalsk / kiropraktisk behan dling med inntil kr. 75 pr. behandling. Det settes som et vilkår at behandling er foreskrevet av lege, og at kvitteringen viser hva som er betalt som egenandel ved hver behandlingstime.

1. d Kassen dekker bare den del av utgiftene som ikke refunderes av Trygde-kassen eller andre. Det skal først søkes refusjon hos Trygdekontor, forsikrings-selskap, arbeidsgiver før regning sendes Medisinkassen.

1.e Medisinkassen dekker ikke vaksine, prevensjonsmidler eller avvenningskur for røykere.

§ 2 Kravet ved samboerforholdet er det samme som ved Kollektiv hjemforsikring - 2 års registrert samboer forhold.

§ 3 Medisinkassen har en egenandel på kr. 1.000,- og en max utbetaling på kr. 6.000,- pr. kalenderår. Dersom en overskrider denne grensen kan en søke styret om ytterligere tilskudd.
Styret har fullmakt til å hente vurdering fra lege for faglig konsultasjon i sin styring av Medisinkassen.
Kassen styres av styret i Distriktsavdelingen.

§ 4 Styret legger frem for Representantskapet revidert regnskap for Medisinkassen hvert halvår.

§ 5 Medisinkassens vedtekter kan endres av Representantskapet. Forslag til endringer må fremmes for Representantskapet ihht. vanlige behandlingsfrister. Jmf EL&IT-Forbundets vedtekter.

§ 6 Kassen finansieres med den prosentsats som Representantskapet bestemmer. For tiden 0,05% av kontin genten.

§ 7 Retten til stønad tapes i ett år dersom et medlem uriktig søker å tilvende seg Medisinkassens midler, samt at uberettiget beløp tilbakebetales kassen.

§ 8 Resepter eldre enn 12 mnd. refunderes ikke.

§ 9 Dersom en i etterkant av utbetalinger fra Medisinkassen får refundert stønad til medisin, briller, fysikalsk / kiropraktisk behandling o.l. fra rikstrygdeverk, forsikringsselskap - skal de utbetalte midlene fra Medisinkassen tilbakebetales.

§ 10 Vedtekter for medisinkassen fastsettes av Representantskapet. Endringer av disse må fremmes for Representantskapet ihht. vanlige behandlingsfrister. Jmf EL&IT-Forbundets vedtekter.

Mrk. Utbetaling fra kassen skal skje mot fremlagt resept. Dersom ikke originalresept foreligger, må navngitt reseptkvittering fra apotek fremlegges. Såfremt medisinen er bestilt av lege pr. telefon til apoteket, må regningen fra apoteket være påført " telefonresept " fra dr. N.N.

Returadresse:
Kalfarvei 71
5018 Bergen

Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland, Sogn og Fjordane. Styret:

Leder: Ove G. Toska, Sønnico AS, Bergen

Nestleder: Ernst M. Endresen, Aker Elektro, Stord

Sekretær: Arne Nesheim, ABB installasjon, Bergen

Kasserer: Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen

Styremedlem: Svein Arild Dale, Rysjedal Elektro A/S, Leirvik i Sogn

Styremedlem: Trond Løvstakken, Aker Elektro, Bergen

Styremedlem: Karsten Bøe, ABB OS, Bergen

Styremedlem: Kjell Sverre Aasheim, Aker Elektro, Stord

Styremedlem: Dag Bergsvåg, Børtveit Elektro Stord

1. Vara: Karsten Eriksen, ABB Installasjon, Austevoll

2. Vara: Terje Walle, Magnus Thunstvedt A/S Bergen

3. Vara: Geir Særsten, Svein Hatvik A/S Bergen

4. Vara: Atle Teigland, Aker Elektro Offshore, Bergen

Distriktssekretær: Arne Runnane

Dsitriktssekretær: Jan Henrik Larsen

ARBEIDSUTVALGET
Ove G. Toska, Sønnico A/S, Bergen
Ernst M. Endresen, Aker Elektro, Stord
Arne Nesheim, ABB Installasjon, Bergen
Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Arne Runnane
Jan Henrik Larsen

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71
Telefon: 55 55 36 60
Telefax: 55 55 36 61
www.elogitbergen.com

Kontorfullmektig: Le Hang Nguyen

Sekretær: Liv Berge

Dsitriktssekretær: Jan Henrik Larsen

ADMINISTRASJONEN STORD

Osen 4
Postboks 495 - 5401 STORD
Telefon 53 41 41 55
Telefax 53 41 44 17
www.elogitbergen.com

Kontorfullmektig: Vigdis Røyrvik

Distriktssekretær: Arne Runnane

STUDIEUTVALGET

Leder	Dag Bergsvåg, Børtveit Elektro, Stord
Medlem	Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem	Tom Reinshol, Aker Elektro Inst. Sagvåg
Medlem	Inge Øpstad, Aker Elektro, Stord
Medlem	Rolf Terje Røsvik, Aker Elektro, Stord
Medlem	Asle Gjerde, M. Thunestvedt A/S, Bergen
Medlem	Geir Særsten, Svein Hatvik A/S, Bergen

EL&IT FORBUNDET

FAGUTDANNINGSUTVALGET
Arne Runnane, Distriktssekretær
Eirik Hønsi, Petterson&Gjellesvik A/S, Bergen
Torild Gudim, ABB Installasjon, Bergen
Ivan Sellevåg, Sønnico Installasjon, Bergen

SKIPS OG OLJEUTVALGET

Leder	Trond Løvstakken, Aker Elektro Offshore, Bergen
Medlem	Atle Kaldestad, Aker Elektro Inst. Sagvåg
Medlem	Kjell Sverre Aasheim, Aker Elektro, Stord
Medlem	Rolf Terje Røsvik, Aker Elektro, Stord
Medlem	Rune Grimstad, Harvest Elektro, Florø
Medlem	Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Medlem	Trond Karlsen, Sønnico A/S, Bergen
Medlem	Jørn Bruland, ABB OS, Bergen
Medlem	Karsten Eriksen, ABB Inst., Austevoll

HELSE - MILJØ - SIKKERHET(HMS) UTVALGET

Leder	Inge Øpstad, Aker Elektro, Stord
Sekretær	Ørjan Daae, ABB OS, Bergen
Medlem	Sigbjørn Toft, Aker Elektro Inst., Sagvåg
Medlem	Per Chr. Thunes, Siemens A/S, Bergen
Medlem	Torkild Silden, M. Thunestvedt A/S, Bergen
Medlem	Gunnar Saue, Aker Elektro, Stord
Medlem	Ernst M. Endresen, Aker Elektro, Stord

MEDIAUTVALGET

Leder	Erik Grytdal, ABB Inst. A/S, Bergen
Medlem	Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem	Jan Henrik Larsen, Elektroarbeidernes Fagforening
Medlem	Kristian Pedersen, Aker Elektro, Stord
Medlem	Egil Gulholm, ABB Inst., Førde
Medlem	Tor Ivar Fuglø, Aker Elektro Inst, Sagvåg

TARIFFUTVALGET

Leder	Ove Toska, Sønnico A/S, Bergen
Medlem	Gunnar Røssland, Siemens A/S, Bergen
Medlem	Jan Henrik Larsen, Distriktssekretær
Medlem	Elisabeth Oppedal, Aker Elektro, Stord
Medlem	Tom Reinshol, Aker Elektro Inst. Sagvåg
Medlem	Eirik Hønsi, Petterson&Gjellesvik A/S, Bergen
Medlem	Wiggo Heimtun, Sønnico A/S, Florø

BUDSJETTKOMITE

Leder	Ove Toska
Kasserer	Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem	Rolf Terje Røsvik, Aker Elektro, Stord
Medlem	Trond Løvstakken, Aker Elektro Offshore, Bergen
Medlem	Vidar Harkestad, Luneng Elektro, Bergen
Medlem	Eirik Hønsi, Petterson&Gjellesvik A/S, Bergen

VALGKOMITE

Medlem	Jon Kristian Viken, ABB Inst. A/S Bergen
Medlem	Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Medlem	Eirik Hønsi, Petterson & Gjellesvik, Bergen
Medlem	Johannes Blom, Aker Elektro, Stord

REVISORER

Revisor	Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Vara	Helge Lægreid, ABB Inst.A/S Bergen
Revisor	Johannes Blom, Aker Elektro, Stord
Vara	Kjell-Ove Ege, Sønnico A/S, Bergen

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTROBRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR CA 2200 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO - FORBUNDET EL&IT-FORBUNDET.

ISSN 0804-3973